

Emilia Roivainen, Kati Leipälä

TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMINEN

CASE: CABLE WAKEBOARD JA WAKESKATE EM-KILPAILUJEN JÄRJESTÄMINEN

Opinnäytetyö

Kajaanin ammattikorkeakoulu

Restonomikoulutus

Matkailun koulutusohjelma

Syksy 2009

**Kajaanin
ammattikorkeakoulu**

OPINNÄYTETYÖ TIIVISTELMÄ

Koulutusala Matkailu- ja ravitsemisala	Koulutusohjelma Matkailun koulutusohjelma
Tekijä(t) Emilia Roivainen, Kati Leipälä	
Työn nimi Tapahtuman järjestäminen. Case: Cable Wakeboard ja Wakeskate EM-kilpailujen järjestäminen	
Vaihtoehtoiset ammattipinnot	Ohjaaja(t) Anne Määttä
	Toimeksiantaja Ukkohalla/Kimmo Kyhälä
Aika Syksy 2009	Sivumäärä ja liitteet 44+23
<p>Opinnäytetyön tavoitteena oli laatia Ukkohallan matkailukeskukselle käsikirja tapahtuman järjestämisestä. Käsikirjan laatimisessa apuna käytettiin heinäkuussa 2009 Ukkohallassa järjestettyjen Cable Wakeboard ja Wakeskate EM-kilpailujen pohjalta saatua kokemusta. Opinnäytetyö jaettiin kahteen osaan: teoriaosuuteen sekä käsikirjaan.</p> <p>Opinnäytetyön teoriaosuudessa perehdytään Ukkohallan matkailukeskukseen sekä kilpailujen kansainväliseen järjestäjätahoon. Lajit ovat olleet opinnäytetyötä kirjoitettaessa varsin tuntemattomia Suomessa, joten työssä perehdyttiin kyseisten lajien luonteeseen. Myös EM-kilpailujen rakenne ja sisältö haluttiin tuoda esille, jotta kilpailuista saisi selkeän kuvan, vaikka lajit olisivatkin tuntemattomia. Opinnäytetyössä perehdyttiin myös tapahtuman järjestäminen teoriaan ja prosessiin.</p> <p>Opinnäytetyön teoriaosuuden lopussa kuvataan Cable Wakeboard ja Wakeskate EM-kilpailujen järjestämisprosessia. Prosessikuvausta analysoitiin ja hyödynnettiin käsikirjan laatimisessa.</p> <p>Opinnäytetyön toinen osio, tapahtuman järjestämisen käsikirja, laadittiin toimeksiantajan toiveiden mukaisesti. Käsikirjassa painotettiin Cable Wakeboard ja Wakeskate EM-kilpailujen järjestämistä, mutta käsikirja voi toimia työkaluna myös muiden tapahtumien järjestämisessä.</p>	
Kieli	Suomi
Asiasanat	Tapahtuman järjestäminen, Ukkohalla, cable wakeboard ja wakeskate
Säilytyspaikka	☒ Kajaanin ammattikorkeakoulun Kaktus-tietokanta ☒ Kajaanin ammattikorkeakoulun kirjasto

School Tourism	Degree Programme Tourism
Author(s) Emilia Roivainen, Kati Leipälä	
Title Event organisation. Case: Cable Wakeboard and Wakeskate European Championships	
Optional Professional Studies	Instructor(s) Anne Määttä
	Commissioned by Ukkohalla/Kimmo Kyhälä
Date Autumn 2009	Total Number of Pages and Appendices 44+23
<p>The objective of this thesis was to create a guide about organizing events to the Ukkohalla tourist resort. The guide is based on the Cable Wakeboard and Wakeskate European Championships organized in Ukkohalla July 2009. This thesis was divided into two parts: the theoretical part and the guide.</p> <p>The theoretical part discusses the Ukkohalla tourist resort and the international event organizer. At the time of writing this thesis, cable wakeboard and wakeskate were unfamiliar sports in Finland. This is why the thesis introduces these sports. Also the construction and content of the championships are discussed, in order to clarify these unfamiliar sports. The thesis also discusses the theory and the process of organizing an event.</p> <p>At the end of the theoretical part, the Cable Wakeboard and Wakeskate European Championships organisation process is described. The process was analysed and utilised in creating the guide.</p> <p>The second part of the thesis, the guide, was commissioned by the Ukkohalla tourist resort. The guide was created to satisfy the needs and wishes of the tourist resort. The guide is based on organizing the Cable Wakeboard and Wakeskate European Championships. It can also be used as a tool in organizing other events.</p>	
Language of Thesis Finnish	
Keywords	Event organisation, Ukkohalla, cable wakeboard and wakeskate
Deposited at	☒ Kaktus Database at Kajaani University of Applied Sciences ☒ Library of Kajaani University of Applied Sciences

ALKUSANAT

”Tämähän menee niin kuin elokuvissa.”

Kimmo Kyhälä, 2009.

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
2 UKKOHALLA	3
2.1 Ukkohallan historia	3
2.2 Majoitus	4
2.3 Ravintola	4
2.4 Hallan Saaga	5
2.5 Aktiviteetit	5
2.6 Tapahtumat	6
2.7 Tulevaisuus	6
3 CABLE WAKEBOARD JA WAKESKATE	7
3.1 Kaapelirata	8
3.2 Varusteet	9
4 ID+MA	10
4.1 Yrityksen toimintaperiaatteet	10
4.2 Referenssit	11
5 CABLE WAKEBOARD JA WAKESKATE EM-KILPAILUT	12
5.1 Kilpailijat	12
5.2 Sarjat	13
5.3 Turvallisuus	13
5.4 Säännöt	14
6 TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMINEN	16
6.1 Tapahtuman määritelmä	16
6.2 Tapahtuman ideointi	17
6.2.1 Strategiset kysymykset	17
6.2.2 Operatiiviset kysymykset	18
6.3 Tapahtuman organisaatio	19
6.4 Tapahtuman rahoitus	20
6.5 Tapahtuman markkinointi ja tiedottaminen	21
6.6 Tapahtuman turvallisuus	22

6.6.1 Lupa-asiat	23
7 TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMISEN PROSESSI	25
7.1 Suunnitteluvaihe	25
7.2 Toteutusvaihe	27
7.3 Jälkimarkkinointivaihe	28
8 CABLE WAKEBOARD JA WAKESKATE EM-KILPAILUJEN JÄRJESTÄMINEN	31
9 POHDINTA	38
LÄHTEET	43
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Kansainvälinen vesihiihtoliitto International Water Ski Federation (IWSF) sekä Maailman kaapelivesilautailuneuvosto CWWC järjestivät yhdennettoista Cable Wakeboard ja ensimmäiset Wakeskate EM-kilpailut 30.7. – 2.8.2009. EM-kilpailut järjestettiin Suomessa Ukkohallassa, maailman pohjoisimmalla kaapeliradalla. Kyseessä oli lajien ensimmäiset Suomessa järjestetyt EM-kilpailut. Aiemmin kilpailuja on järjestetty muun muassa Turkissa, Hollannissa ja Saksassa. Kilpailuun osallistui Euroopan huippuja yhteensä kolmestatoista eri maasta. Cable Wakeboard ja Wakeskate EM-kilpailut tarjosivat Ukkohallaan tulleelle yleisölle kokonaisvaltaisen elämyksen lajiin kuuluvien hyppyjen ja temppujen, sekä kilpailujen yhteydessä järjestettyjen aktiviteettien ansiosta.

Tässä opinnäytetyössä käydään läpi EM-kilpailujen taustalla vaikuttavaa tapahtuman järjestämisen teoriaa sekä kyseisen tapahtuman järjestämisen prosessikuvausta. Opinnäytetyössä esitellään myös kilpailujen järjestäjätahot eli Ukkohallan matkailukeskus sekä kansainväliset järjestäjätahot. Cable wakeboard ja wakeskate ovat suhteellisen uusia lajeja Suomessa. Siitä johtuen opinnäytetyössä esitellään myös näitä lajeja ja niiden historiaa. Lajien tunnettuutta lisätäkseen myös kyseisten kilpailujen rakenteen ja sääntöjen kuvaaminen opinnäytetyössä selkeyttää käsitystä lajeista.

Opinnäytetyön lisäksi Ukkohallalle laaditaan käsikirja kyseisen tapahtuman järjestämiseen tulevaisuudessa. Näin suuren tapahtuman järjestäminen vaatii paljon suunnittelua ja ennakotyötä. Tapahtuman toteuttamiseen tulee rakentaa tarkat raamit, joiden puitteissa tapahtuma järjestetään. Ukkohalla on toivonut käsikirjaa kyseisen tapahtuman järjestämisestä. Käsikirja voisi toimia eräänlaisena projektisuunnitelmana seuraavissa mahdollisissa EM-kilpailuissa.

Cable wakeboard on kasvava laji Suomessa, sillä lajin harrastajamäärät ovat kasvaneet kahden viimeisen vuoden aikana. Lajin harrastajia pyritään saamaan lisää juuri tällaisten tapahtumien tuoman tiedon avulla. Ukkohallan tavoitteena oli saada näkyvyyttä matkailukeskukselle, jossa on tällä hetkellä Suomen ainoa cable wakeboard -rata. Ukkohalla ja CWWC halusivat myös lisätä lajin harrastajien määrää. Tapahtumasta tehtävään käsikirjaan kirjataan ylös kaikki ky-

seisen tapahtuman järjestämiseen vaadittavat asiat sekä mahdolliset puutteet, jotta tapahtumaa voitaisiin kehittää edelleen.

2 UKKOHALLA

2.1 Ukkohallan historia

Ukkohallan matkailukeskus sijaitsee Oulun läänissä keskellä Kainuun maakuntaa, Hyrynsalmen kunnassa. Hyrynsalmi sijaitsee 70 kilometriä Kajaanista pohjoiseen ja 170 kilometriä Oulusta itään. Ukkohallan matkailukeskukseen Hyrynsalmelta on matkaa 16 kilometriä. Hyrynsalmi on 2 875 asukkaan kunta, joka tarjoaa sekä asukkailleen että matkailijoille hyvät ja monipuoliset harrastusmahdollisuudet ympärivuotisesti. Pintamuodostukseltaan Hyrynsalmi on kuin allas. Altaan pohjana toimii kirkonkylä, jota ympäröivät järvet kaikissa ilmasuunnissa. Maaston korkeus on hyvin vaihtelevaa. Hyrynsalmen länsiosassa korkeuserot kohoavat jopa 200 metriin. Hyrynsalmella sijaitsee Kainuun korkein vaara, Iso Tuomivaara. Vaaran korkeus on 387 metriä. Muista nähtävyyksistä voidaan mainita esimerkiksi Komulankönkään vesiputous. (Hyrynsalmen kunta, 2009; K. Kyhälä, henkilökohtainen tiedonanto 1.9.2009; Huurre, Keränen & Turpeinen 1988, 89.)

Jo kahdenkymmenen vuoden ajan matkailu on ollut Hyrynsalmen kunnan elinehto. Alueelta löytyy jopa yli 600 loma-asuntoa. Hyrynsalmella on asunut ihmisiä jo yli 8 000 vuoden ajan. Kun mennään historiassa taaksepäin 1700 – 1800-luvuille, Hyrynsalmen kunnassa elettiin raudan valmistuksella, helmen pyynnillä ja tervan poltolla. (T. Keränen, henkilökohtainen tiedonanto 20.9.2009; Huurre ym. 1988, 15, 273, 351–355, 408; Tilastokeskus 2009.)

Ukkohallan matkailukeskus on avattu 26.12.1988. Keskuksen perusti Hilding Nyberg Kirkkonummelta. 1990-luvun alussa Suomea koetteli pankkikriisi ja lama, joka vaikutti alueen kasvuun. Matkailukeskuksen infrastruktuuri ei ollut tässä vaiheessa täysin valmis, mistä johtuen lama vaikutti alueeseen normaalia enemmän. (K. Kyhälä, henkilökohtainen tiedonanto 1.9.2009.)

Matkailukeskuksen ehdoton valtti on ollut alueen hyvä sijainti. Ukkohalla sijaitsee Kainuun korkeimman vaaran juurella, Syväjärven rannalla. Toinen alueen tuoma etu on myös sen lumivarmuus. Keskus sijaitsee Suomen lumisimmalla alueella. Aluetta suunniteltaessa haluttiin alusta alkaen kiinnittää huomiota kaavoitukseen. Kaikki loma-asunnot sijoitettiin alle kahden kilometrin etäisyyteen keskuksesta. Alueen kaikki loma-asunnot ovat kunnallisten vesi- ja viemäriliittymien piirissä. (K. Kyhälä, henkilökohtainen tiedonanto 1.9.2009.)

Matkailukeskuksen rinnetoiminnoilla on ollut lukuisia omistajia vuosien varrella, jonka myötä matkailukeskuksen nimi on vaihtunut useampaan otteeseen. 2000-luvun alkuun asti Paljakan hiihtokeskus oli samaa yritystä kuin Ukkohalla. 1990-luvulla rinnekeskukset toimivat muun muassa Hallanvaara-nimellä. Teollisuusneuvos Jorma Terentjeff osti Ukkohallan ja Paljakan hiihtokeskukset 2000-luvun alussa. Terentjeff – yhtiöt omistivat molemmat rinnekeskukset, mutta ne toimivat itsenäisesti. Viimeisin omistajavaihdos tapahtui vuonna 2006, kun Terentjeff myi keskuksen Markku Haanpäälle, Kimmo Kyhälälle ja Arto Murrolle. He vastaavat keskuksen toiminnasta tänä päivänä. (K. Kyhälä, henkilökohtainen tiedonanto 1.9.2009; T. Keränen, henkilökohtainen tiedonanto 20.9.2009.)

2.2 Majoitus

Nykyään Ukkohallassa on majoituspaikkoja 1 500 henkilölle. Loma-asuntoja on noin 200, joista vuokrakäytössä on noin 120. Caravan-paikkoja on 450, joista talvisin on käytössä 250. Loma-asunnoista suurin osa on yksityisessä omistuksessa, omistajia on yhteensä noin 200. Ukkohalla-yhtiön omistuksessa ei ole loma-asuntoja, sillä sitä ei ole katsottu kannattavaksi. Loma-asuntoja löytyy moniin erilaisiin tarpeisiin. Majoitusvaihtoehtoja on sekä yksin että ryhmässä matkustaville. Alueella sijaitsee myös Hotelli Gasthalla. Hotellista löytyy seitsemäntoista huonetta, majoituspaikkoja on yhteensä viisikymmentä. (Ukkohalla, 2009; Ukkohallan investointisuunnitelma, 2009; K. Kyhälä, henkilökohtainen tiedonanto 20.9.2009.)

2.3 Ravintola

Ukkohallan Ravintola Saaga on ravintola, joka tarjoaa ravintolapalveluita moniin tilanteisiin. Ravintolassa on asiakaspaikkoja noin 200 ruokailijalle. Anniskelupaikkoja koko päärakennuksessa on yhteensä 800. Ravintolasta saa ruokaa á la carte annoksista hampurilaisannoksiin. Ravintola järjestää tilauksesta myös ryhmäruokailuja. Kesällä 2009 Hallan Saagan terassin yhteyteen on rakennettu Saaga Grilli, josta saa grilliruokaa, jäätelöä ja virvokkeita. (Ukkohalla, 2009; K. Kyhälä, henkilökohtainen tiedonanto 20.9.2009.)

2.4 Hallan Saaga

Matkailukeskuksessa sijaitseva kylpylä ja saunamaailma Hallan Saaga tarjoaa matkailijoille rentouttavia ja rauhoittavia hetkiä. Saunamaailmasta löytyy viisi erilaista saunaa; perinteinen suomalainen sauna, karjalainen sauna, venäläinen höyrysauna, turvesauna sekä Uralin luolasauna. Kylpylässä on pore- ja vesihieronta-allas sekä lastenallas. Näiden yhteydessä toimii Saaga Wellness, joka tarjoaa hyvinvointipalveluita hieronnasta kauneudenhoitoon. (Ukkohalla 2009; Hallan Saaga 2009.)

2.5 Aktiviteetit

Ukkohallan rinnekeskuksessa on 16 rinnettä, joista valaistuja on kuusi. Pisin rinne on 1 400 metriä. Rinnekeskuksesta löytyy myös Snowpark, joka on Reilisepon suunnittelema ja toteuttama. Hissejä rinnekeskuksessa on kuusi. Hissikapasiteetti on 5 000 ihmistä tunnissa. Maastohiihtolatuja alueella on 160 kilometriä, joista kahdeksan kilometriä on valaistua latua. Alueella on myös 500 kilometriä moottorikelkkareittejä. Talvikaudella Ukkohallan Saaga Safarit tarjoaa erilaisia moottorikelkkasafareja, lumikenkävaelluksia sekä rekiajeluja. Safareiden tarjontaan kuuluu myös talvikalastus. Ohjattujen retkien ja safarien lisäksi Saaga Safarit vuokraa moottorikelkkoja, lumikenkiä, rekiä, suksipotkukelkkoja sekä pilkkivarusteita asiakkaiden omaan käyttöön. (Ukkohallan investointisuunnitelma 2009; Reiliseppo 2009; Ukkohalla Sponsor Presentation 2009; Saaga Safarit 2009.)

Ukkohallaan rakennettiin kesällä 2008 maailman pohjoisin cable wakeboard -rata. Rata on myös ainut lajiaan Suomessa. Kesäkaudella alue tarjoaa myös hyvät kalastusmahdollisuudet. Kalastaa voi joko Syväjärvellä tai lähialueilla. Kalastuspaikkoja on lohilammesta koskiin. Alueen monipuolinen luonto tarjoaa hyvät vaellusreitit sekä paljon muuta tekemistä. Saaga Safarien kesätarjontaan kuuluu retkiä mönkijäsafareista jalkaisin patikointiin joko oppaan seurassa tai omatoimisesti. (Ukkohalla Wakepark, 2009; Ukkohalla Fishing, 2009; Ukkohalla, 2009; Saaga Safarit 2009.)

2.6 Tapahtumat

Ukkohallan matkailukeskuksen ympärivuotista tarjontaa on pyritty lisäämään erilaisten tapahtumien kautta. Talvikaudella järjestettävät Umpihankifutiksen MM-kilpailut sekä Ukkohalla Hiihto, heinäkuussa järjestettävät Suopotkupallon MM-kilpailut sekä syyskuun Hallan Akan vaellus tuovat Ukkohallaan matkailijoita ympäri vuoden. Suurimman suosion on saavuttanut Suopotkupallon MM-kilpailut, joita on järjestetty vuodesta 2000 lähtien. Tapahtuma kerää vuosittain yhteensä tuhansia osallistujia niin Suomesta, kuin ulkomailtakin. Kesällä 2009 järjestettiin Cable Wakeboard ja Wakeskate EM-kilpailut ensimmäistä kertaa Suomessa ja Ukkohallassa. (Ukkohallan investointisuunnitelma, 2009; Suopotkupallo 2009.)

2.7 Tulevaisuus

Ukkohallan päämääränä on kehittyä yhdeksi Suomen viihtyisimmäksi matkailukeskukseksi ja tarjota palveluita ympärivuotisesti. Kahdenkymmenen vuoden historian aikana Ukkohallasta on muodostunut 1 500 vuodepaikan ympärivuotinen matkailukeskus. Viimeisen kolmen vuoden aikana yöpymisvuorokaudet ovat kasvaneet lähes 50 %. Vuonna 2006 yöpymisiä oli 53 000, vuonna 2008 yöpymisiä tilastoitiin 100 000. Tavoitteena on ylläpitää tätä kasvua ja kasvattaa vuodepaikkojen määrää 1 500 – 3 000 vuodepaikalla. Päämääränä on myös vahvistaa ympärivuotista toimintaa alueen luonnon ehdoilla. Matkailukeskus pyrkii jatkuvaan toimintojen ja palveluiden kehittymiseen. Korkean asiakastyytyväisyyden saavuttaminen on myös yksi päätavoitteista. (Ukkohallan investointisuunnitelma, 2009.)

Yksi jo saavutetuista investoinneista on kesän 2009 alussa rakennettu Ukko Nooran kävelysilta Syväjärven yli. Tulevaisuudessa tullaan investoimaan palvelu- ja majoituskeskittymään, joka tulee sijaitsemaan päärakennuksen ja kylpylän välittömässä läheisyydessä. Uusien lomiasuntojen rakentaminen on arvioitu aloitettavaksi aikavälillä 2009 – 2012. Suunnitelmissa on myös rakentaa Hallan Saagan yhteyteen keilahalli. Rinnegolf tulee tuomaan monipuolisuutta matkailukeskuksen aktiviteettitarjontaan. (Ukkohallan investointisuunnitelma, 2009.)

3 CABLE WAKEBOARD JA WAKESKATE

Cable wakeboard on perinteisen vesihiihdon sukulaislaji. Vesihiihto on keksitty Yhdysvalloissa vuonna 1922 nuoren Ralph Samuelsonin toimesta. (History of Water Skiing, 2009). Suomessa vesihiihtoa on harrastettu 1950-luvulta asti, ensimmäisenä Valkeakoskella ja Helsingissä. Maailman vesihiihtoliitto World Water Ski Union perustettiin vuonna 1946 Sveitsissä. Suomen Vesihiihtoliitto perustettiin puolestaan vuonna 1961, jolloin Suomi liittyi myös Kansainväliseen Vesihiihtoliittoon. (Suomen Vesihiihtourheilu Ry 2009.)

Vesihiihtoa alettiin harrastaa kaapeliradalla jo vuoden 1960-luvun alusta lähtien. Tuolloin vesihiihdosta innostunut saksalainen insinööri Bruno Rixen sai ajatuksen lajin kehittämistä. Rixen totesi lajin harrastamisen olevan kallista, eikä laji suonut mahdollisuutta suuriin harrastajaryhmiin. Lajia harrastettaessa veneen vetäessä hiihtoa pystyi kokeilemaan vain yksi kerrallaan. Rixen halusi luoda veneen korvaajaksi hiihtohissiä muistuttavan radan, joka mahdollistaisi useamman hiihtäjän yhtäaikaista harrastamista. (History of Cable Wakeboarding, 2009.)

1980-luvun alussa vesihiihto sai uuden muodon Yhdysvalloissa, jolloin kehitettiin wakeboard. (Ukkohalla, 2009). Wakeboard-lajissa vesihiihtäjää vedetään veneen perässä. Vesisuksien sijasta wakeboard-lajissa käytetään vesilautaa. Cable wakeboard eli kaapelivesilautailu on saanut alkunsa 1990-luvun alkupuolella. Cable wakeboard on muotoutunut vesihiihdon, surffauksen ja lumilautailun pohjalta. Uusien harrastajien ja lajin kehityksen myötä alettiin järjestää erilaisia pienimuotoisia kilpailuja. Näistä pienistä tapahtumista on lähtenyt kehittymään lajin kilpailuhistoria. Kesällä 2009 Ukkohallassa järjestettiin lajin yhdennettoista EM-kilpailut. Wakeskate on puolestaan wakeboard-lajin sisarlaji, joka on saanut vaikutteita rullalautailusta. Kesällä 2009 Ukkohallassa järjestettiin lajin ensimmäiset EM-kilpailut. (Waken 2009; History of Cable Wakeboarding, 2009; Ukkohalla, 2009.)

Suomessa cable wakeboard on varsin uusi laji, se on saanut alkunsa wakeboard-lajista. Laji on Suomessa vielä tuntematon johtuen kaapeliratojen vähäisestä määrästä, sillä ensimmäinen cable wakeboard -rata avattiin vasta kesällä 2008 Ukkohallassa, Hyrynsalmella. Wakeboard-lajia on kuitenkin harrastettu jo useamman vuoden ajan. Aktiivisimmin lajia harrastetaan muun muassa Helsingissä ja Tampereella. Muualla maailmassa laji on jo saavuttanut suuren suosion. Lajin harrastajia on tällä hetkellä noin 500 000 ja kaapeliratoja noin 180. Suurin osa eli noin kolmasosa maailman kaapeliradoista sijaitsee Saksassa, Hollannissa ja Iso-

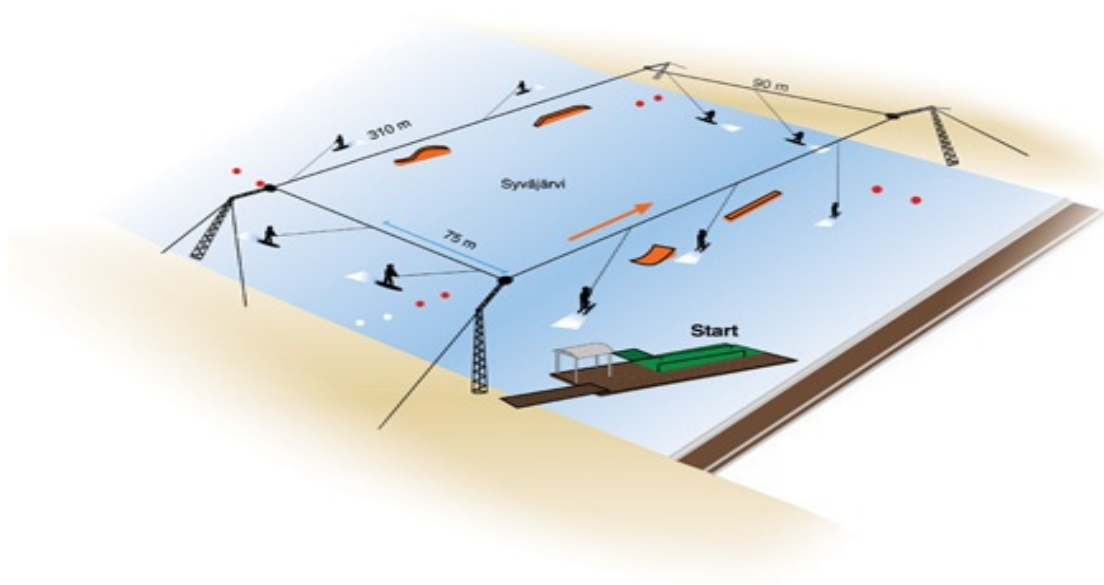
Britanniassa. (Waken 2009; Ukkohalla 2009; Ukkohalla Wakepark 2009; Suomen Vesihiihtourheilu Ry 2009.)

3.1 Kaapelirata

Kaapelirata sai alkunsa Saksassa 1960-luvun alussa insinööri Bruno Rixenin toimesta. Rixen kiinnostui vesihiihdosta jo 1950-luvulla ja hämmästyí lajin vähäisestä tunnettuudesta. Tutkituaan lajin vähäisen suosion syitä, Rixen totesi lajin harrastamisen olevan hyvin kallista. Vesihiihtoa pystyi harrastamaan vain yksi hiihtäjä kerrallaan. Tämä oli Rixenin mukaan toinen lajin kasvamista estävä tekijä. Hän halusi kehittää lajista version, jonka harrastamiseen ei tarvittaisi veneitä. Rixen käytti vertailukohteena hiihtohissiä, mikä pystyi kuljettamaan useamman ihmisen yhtäaikaaisesti. Hän halusi tuoda samaa tekniikkaa myös vesihiihtoon ja idea hiihtohissin kaltaisesta kaapeliradasta sai alkunsa. (History of Cable Wakeboarding, 2009.)

Käytettyään paljon aikaa ja rahaa prototyypin luomiseen Rixen ei voinut enää jättää projektiaan kesken. Hän päätti perustaa oman yhtiön RIXEN SEILBAHNEN vuonna 1961. Vuonna 1962 avattiin ensimmäinen kaapelirata Saksassa. Vuonna 1965 Rixen alkoi kehittää kaapelia kestävämmäksi, jotta se kestäisi jopa tuhannen tunnin käyttöä. Ensimmäinen kaupalliseen käyttöön tarkoitettu rata voitiin kehitystöiden edistyttyä rakentaa Espanjaan Benidormiin vuonna 1966. Rata on edelleen toiminnassa. Tänä päivänä Rixenin radat kestävät jopa 11 000 tunnin eli noin kahdeksan vuoden käyttöä. (History of Cable Wakeboarding, 2009.)

Ukkohallan kaapelirata on 900 metrin mittainen, järven yli menevä rata. Radassa on neljä kulmaa, jotka pidättelevät vaijeria 7-10 metrin korkeudessa. Yhdessä kulmassa on moottori, joka antaa vaijerille voiman ja pyörittää kaapelirataa. Vaijerissa on kymmenen, tasaisin välimatkoin sijoitettua vetolaitetta, joihin vetoköysi sekä kapulat kiinnitetään. Kaapeliradalla on ohjauslaite, josta radan nopeutta voidaan säädellä 6-60 km/h välillä. Normaalinopeus on yleensä 30 km/h. (J. Järvenpää, henkilökohtainen tiedonanto 1.9.2009.)

Kuva 1. Ukkohallan kaapelirata (Wakepark 2009.)

3.2 Varusteet

Lajin harrastaminen vaatii fyysistä voimaa, tekniikkaa ja luovuutta. Fyysisten ominaisuuksien lisäksi lajin harrastamiseen tarvitaan asianmukaiset varusteet. (Ukkohalla Wakepark, 2009.)

Cable wakeboard -lauta valmistetaan kelluvasta materiaalista. Leveyttä laudoilla on yleensä noin 45 cm ja pituutta 120–147 cm. Laudan lyhyys ja joustavuus yhdistettynä radan vetonopeuteen mahdollistavat lajiin kuuluvat hienot temput ja hyppyt. Laudan siteet on tehty tukevammiksi, kuin vesisuksissa, jotta ne eivät irtoaisi kaaduttaessa. (Waken, 2009; Ukkohalla Wakepark, 2009.)

Cable wakeboard -lajia harrastettaessa tulee käyttää pelastusliivejä. Kilpailutilanteissa pelastusliivien lisäksi myös kypärä kuuluu pakollisiin varusteisiin. Kypärän käyttöä suositellaan kuitenkin aina rataa käytettäessä, varsinkin hyppyreistä hypättäessä. Veden ollessa viileää myös märkäpuvun käyttäminen on suotavaa. (Ukkohalla Wakepark, 2009; CWWC World Rules, 2009.)

4 ID+MA

ID+MA toimi yhdessä Kansainvälisen vesihiihtoliiton sekä Ukkohallan kanssa järjestäjätahona vuoden 2009 Cable Wakeboard ja Wakeskate EM-kilpailuissa. ID+MA on Saksassa toimiva kansainvälinen tapahtumamarkkinointiyritys, joka on erikoistunut erilaisiin urheilutapahtumiin. Yritys on erikoistunut kuuteen osa-alueeseen: tapahtumamarkkinointiin, konsultointiin, tapahtumien rakenteiden suunnitteluun, promootiotyöhön, sponsorointikonseptin luomiseen sekä mainostekniikkaan. Yritys auttaa luomaan toimivan konseptin asiakkailleen. ID+MA avustaa asiakkaitaan muun muassa taloudellisissa asioissa sekä riskien arvioinnissa. Tarvittaessa yritys voi olla mukana asiakkaan yritystoiminnan kokonaisvaltaisessa kehityksessä. Yrityksen tarkoituksena on auttaa asiakkaita suhteiden luomisessa ID+MA:n omien kontaktien kanssa. (ID+MA, 2009.)

4.1 Yrityksen toimintaperiaatteet

ID+MA haluaa työpanoksellaan tarjota palveluitaan kaikille niitä tarvitseville yrityksille. ID+MA uskoo massamainonnan ja mainonnan suurten kohderyhmien aikakauden olevan historiaa. Yritys pyrkii keskittymään yksilölliseen ja tarkasti segmentoituun toimintamalliin. Yritys uskoo sen olevan avain menestykseen. (ID+MA, 2009.)

Yrityksellä on laaja yhteiskunnallinen sosio-kulttuurinen verkosto. Toiminnassaan yritys haluaa ottaa huomioon enemmänkin kohderyhmän elämäntyyliin, kuin sen demografiset tekijät, kuten esimerkiksi iän, koulutuksen ja sosiaaliluokan. Näiden asioiden avulla yritys haluaa auttaa asiakkaitaan löytämään yksilöllisen toimintatavan ja auttaa heitä luomaan omat verkostonsa. (ID+MA, 2009.)

Ennen kaikkea yritys haluaa menestyä. Vain menestyksen avulla yritys kykenee vakuuttamaan asiakkaat osaamisestaan. ID+MA on itsenäinen yritys, joka ei ole sidoksissa mihinkään suurempaan yrityskokonaisuuteen. Yritys haluaa tukea asiakkaan brändin rakentamisessa, uusien markkina-alueiden valloittamisessa sekä aseman vakauttamisessa. (ID+MA, 2009.)

4.2 Referenssit

ID+MA on tehnyt yhteistyötä monien tunnettujen kansainvälisten brändien ja yritysten kanssa. Näitä ovat muun muassa BMW, Michelin, Williams F1, Carlsberg, Konica Minolta sekä HP. Vuodesta 2005 alkaen ID+MA on vastannut IWSF:n ja Kansainvälisen vesiurheiluliiton Euroopan, Afrikan ja Lähi-Idän osaston markkinoinnista cable wakeboard -lajin puitteissa. Toiminnallaan yritys on ollut mukana erilaisissa tapahtumissa konferensseista ja gaa-loista aina road show'huihin ja erikoisiin urheilutapahtumiin erilaisten roolien kautta. Yritys on vastannut esimerkiksi rakenteiden toimittamisesta, tapahtumakonseptin suunnittelusta ja toteutuksesta sekä markkinoinnista. (ID+MA, 2009.)

5 CABLE WAKEBOARD JA WAKESKATE EM-KILPAILUT

Ukkohallassa järjestettiin 30.7. - 2.8.2009 yhdennettoista cable wakeboard ja ensimmäiset cable wakeskate EM-kilpailut. Vuosittain ympäri Eurooppaa järjestettävät EM-kilpailut järjestettiin ensimmäistä kertaa Suomessa, Ukkohallassa. EM-kilpailuja on järjestetty aikaisemmin muun muassa Turkissa, Hollannissa ja Saksassa. EM-kilpailujen lisäksi viikonlopun aikana kilpailtiin myös CWWC World Tour Stop eli cable wakeboard ja cable wakeskate maailmancupin osakilpailu. (Lumitykki.net, 2009; Ukkohalla Wakepark, 2009.)

Ukkohalla haki EM-kilpailujen kilpailuisännyyttä elokuussa 2008. Päätös kilpailuisännyydestä saatiin marraskuussa 2008. Ukkohallan matkailukeskus todettiin sopivaksi kilpailujärjestäjäksi muun muassa loistavien puitteiden vuoksi. Lehdistötiedotteessa ID+MA:n toimitusjohtaja Andreas Boes toteaa Ukkohallan matkailukeskuksen ja sen ympäristön tarjoavan kilpailulle ideaalin toimintaympäristön. 900 metrin mittainen, maailman pohjoisin kaapelirata loistavine majoitusmahdollisuuksineen sekä kaikkine muine palveluineen, unohtamatta mahtavia maisemia, luovat kilpailuille oivalliset puitteet. Lisäksi kilpailuisännöyden ratkaisi tavoite lisätä lajin tunnettuutta Skandinaviassa. Ukkohalla on myös ainoa matkailukeskus maailmassa, joka toimii hiihto- ja laskettelu- sekä cable wakeboard -keskuksena. (J. Liedl, lehdistötiedote 2009; K. Kyhälä, henkilökohtainen tiedonanto 3.9.2009.)

Puitteet kilpailuille tarjosi Ukkohallan matkailukeskus toimimalla kilpailujen isäntänä. Tapah-tuman organisoinnista vastasi saksalainen tapahtumamarkkinointiyritys ID+MA. Kyseinen yritys vastasi muun muassa kansainvälisten sponsoreiden hankinnasta sekä mediakontakteis-ta. Kilpailutoiminnoista vastasi Kansainvälinen vesihiihtoliitto IWSF sekä Euroopan kaapeli-vesilautailuneuvosto ECWC ja Maailman kaapelivesilautailuneuvosto CWWC. IWSF:n vas-tuulla ovat kilpailun säännöt sekä doping-testaus. IWSF koordinoi maailmanlaajuisesti myös kaikkia kaapelivesilautailuseuroja. Yhdessä IWSF sekä ECWC kehittävät lajin tunnettuutta ja järjestävät kilpailusarjoja. (J. Liedl, lehdistötiedote 2009.)

5.1 Kilpailijat

Ukkohallassa järjestetyissä EM-kilpailuissa kilpailijoita oli yhteensä 129 kolmestatoista maas-ta; Itävallasta, Tanskasta, Kroatiaasta, Suomesta, Ranskasta, Saksasta, Iso-Britanniasta, Israe-

lista, Unkarista, Hollannista, Slovakiasta, Espanjasta sekä Ruotsista. Suurimmat joukkueet tulivat Saksasta sekä Iso-Britanniasta. Suurin osa kilpailijoista oli 17 – 29-vuotiaita. Miehiä ja naisia kilpailijoista oli lähes saman verran. (J. Liedl, osallistujalista 2009.)

5.2 Sarjat

EM-kilpailuissa kilpailtiin yhteensä kymmenessä cable wakeboard -sarjassa. Sarjoja olivat Mini Girls, Mini Boys, Girls, Boys, Junior Ladies, Junior Men, Open Ladies, Open Men, Master Ladies sekä Master Men. CWWC maailmancupin osakilpailussa kilpailtiin samoissa sarjoissa. Wakeskate-lajissa kilpailtiin puolestaan vain kahdessa sarjassa, joita olivat Junior Men sekä Open Men. Kaikissa sarjoissa luokittelu tapahtuu ikäjakauman mukaan. Vuonna 2009 Mini Girls ja Mini Boys -sarjojen kilpailijat ovat syntyneet vuonna 1998 tai sen jälkeen. Girls ja Boys -sarjoihin osallistuvat ovat syntyneet vuonna 1994 – 1997. Junior Ladies ja Junior Men -sarjan kilpailijat ovat puolestaan syntyneet vuonna 1990 – 1993. Open Ladies ja Open Men -sarjoissa ikärajoja ei ole määritelty. Master Ladies ja Master Men -sarjoissa osallistujat ovat syntyneet vuonna 1969 – 1978. Vuonna 1968 tai sitä aikaisemmin syntyneet voivat kilpailla Veteran Ladies sekä Veteran Men -sarjoissa. Näissä kilpailuissa ei kuitenkaan ollut osallistujia kyseisissä sarjoissa. CWWC tarkistaa jokaisen kilpailijan iän ennen kilpailujen alkua. (J. Liedl, osallistujalista 2009; CWWC World Rules, 2009.)

5.3 Turvallisuus

Koko kilpailujen ajan on oltava nähtävillä CWWC:n viralliset turvallisuusohjeet, joita kilpailijat ovat velvoitettuja noudattamaan. Kilpailijat osallistuvat kilpailuihin omalla vastuulla. Kaikilla kilpailijoilla tulee olla yleisesti hyväksytty pelastusliivi ja kypärä. (CWWC World Rules, 2009.)

Kaikissa CWWC:n kilpailuissa ensiapuhenkilöstön täytyy olla käytettävissä koko ajan. Heidän tulee sijoittua sopivalle paikalle, jotta he voivat avustaa loukkaantuneita kilpailijoita vaivattomasti. (CWWC World Rules, 2009.)

Radan omistaja ja ylläpitäjä on vastuussa radan ja sen obstaakkeiden eli hyppyreiden kunnosta, jotta ne eivät ole vaaraksi kilpailijoille ja heidän varusteilleen. Kilpailija itse on kuitenkin

kin vastuussa omasta suorituksestaan ja siitä aiheutuvista vaaratekijöistä. Radalle saa sijoittaa vain kilpailussa käytettäviä obstaakkeita, kaikki muu ylimääräinen tulee poistaa. Obstaakkeita tulee sijoittaa radalla sellaisille paikoille, että ne eivät aiheuta vaaratilanteita kilpailijoille muita kilpailusuorituksia tehtäessä. Päätuomari päättää obstaakkeiden lopullisen sijoituspaikan. Kilpailujen toimintaympäristön omistaja on vastuussa loukkaantumisista, jotka ovat voineet aiheutua alueelle sijoitetuista, yleisölle avoimista rakenteista. (CWWC World Rules, 2009.)

Ukkohallan kaapeliradalle on laadittu erillinen rataturvallisuusasiakirja, jossa huomioidaan kaikki radan turvallisuuden edellyttävät tekijät. Kilpailujen puitteiden tarjoajana Ukkohallan tulee vastata yleisestä turvallisuudesta kilpailualueella. Kilpailuja varten laadittiin turvallisuus- ja pelastussuunnitelma. (Turvallisuus- ja pelastussuunnitelma, 2009.)

5.4 Säännöt

Kussakin sarjassa tulee olla vähintään kuusi osallistujaa, jotta sarja voidaan toteuttaa. Edustusmaiden määrällä ei ole merkitystä. Poikkeuksina ovat Girls sekä Junior Ladies -sarjat, joissa kilpailijoita täytyy olla vähintään neljästä eri maasta. (CWWC World Rules, 2009.)

Kilpailu aloitetaan alkuerillä, joita voi olla yhdestä kolmeen. Jokaisesta alkuerästä neljä kilpailijaa pääsee suoraan semifinaalikerrokselle. Kustakin alkuerästä kaksi kilpailijaa pääsee osallistumaan niin kutsuttuun Last Chance -karsintaan, joista neljä kilpailijaa pääsee myös semifinaalikerrokselle. Semifinaalierä voi olla korkeintaan kaksi. Kummastakin erästä neljä parasta kilpailijaa pääsee finaaliin. Finaalissa on siis yhteensä kahdeksan kilpailijaa. (CWWC World Rules, 2009.)

Kilpailijat laskevat kaksi kierrosta radalla kussakin erässä, niin karsinnassa, semifinaalissa kuin finaalissakin. Yhdestä kierroksesta ja kierroksen aikana tehdyistä tempuista voi saada korkeintaan 0-100 pistettä. Puolet pisteistä koostuu teknisestä suorituksesta, loput pisteet ovat tyyli pisteitä. Pisteytyksessä arvioidaan tasapuolisesti sekä obstaakkeista tehdyt temput että muut radan varrella tehdyt ilmatemput. Näistä kahdesta kierroksesta parhaimman kierroksen pisteet jäävät voimaan. Suoritusten arviointi on subjektiivista, sillä millekään tempulle ei ole olemassa tiettyä pistemäärää. (CWWC World Rules, 2009.)

Kilpailussa täytyy olla vähintään kolme tuomaria, joista yksi on päätuomari. Kaikkien tuomareiden täytyy olla EAME:n eli Kansainvälisen vesihiihtoliiton Euroopan, Afrikan ja Lähi-Idän osaston tai kansallisen liiton hyväksymiä. (CWWC World Rules, 2009.)

6 TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMINEN

Yleisötapahntumien historia on hyvin pitkä ja värikäs. Ihmiset ovat kautta aikojen kokoontuneet yhteen erilaisten tapahtumien merkeissä sadonkorjuujuhlista aina Antiikin Kreikan olympialaisiin. Juhani Kauhasen, Arto Juurakon ja Ville Kauhasen mukaan (2002, 14–19) tapahtumien järjestämisen värikästä historiaa on tuotu esille monien erilaisten esimerkkien avulla. Historian saatossa on järjestetty lukuisia kulttuuri- ja urheilutapahtumia. Suomessa ensimmäisiä suuria yleisötapahntumia on alettu järjestää jo 1880-luvun alussa. Nykyään Suomessa järjestetään paljon erilaisia tapahtumia kaikkina vuodenaikoina markkinoista urheilutapahtumiin.

Yleisötapahntumien luonne voi vaihdella hyvin paljon. Yleisimpiä tapahtumia ovat erilaiset kulttuuri- ja urheilutapahtumat sekä rekrytointitapahtumat. Tapahtumien erilaisista piirteistä huolimatta niillä on myös paljon yhtäläisyyksiä. Järjestettäessä mitä tahansa tapahtumaa on otettava huomioon monia asioita, eikä ole olemassa yhtä ainuttakaan tapaa toteuttaa näitä asioita. Tapahtuman toteuttamiseen tarvitaan monien alojen asiantuntijoita, jotta tapahtuma voidaan toteuttaa onnistuneesti. Tapahtuman järjestäminen on haasteellinen prosessi sen kestosta riippumatta. Tapahtuman toteuttaminen voi vaatia jopa vuosien työpanoksen. (Kauhanen ym. 2002, 23.)

6.1 Tapahtuman määritelmä

Tapahtuma on jotakin mikä tapahtuu, eikä vain ole olemassa (Watt 2001, 2). Mossbergin mukaan (Kainulainen 2005, 67) tapahtuma voidaan määritellä kolmen piirteen mukaan. Tapahtumaa kuvataan kertaluontoiseksi tai säännöllisesti toistuvaksi, kestoltaan rajoitetuksi. Toisen piirteen mukaan tapahtuma on organisoitu ja ohjelmaan sidottu kokonaisuus, yleisölle avoin tilaisuus. Kolmantena piirteenä mainitaan sen olevan sisällöstään riippumatta kehitetty tai järjestetty lisäämään alueen tai ryhmän yleistä tietoisuutta, tunnettuutta ja vetovoimaisuutta sekä hyödynnettävyyttä matkakohteena.

6.2 Tapahtuman ideointi

Helena Vallo ja Eija Häyrinen (2003, 120) kuvaavat, mistä onnistunut tapahtuma koostuu. Heidän mukaan onnistunut tapahtuma syntyy, kun otetaan huomioon sekä strategiset että operatiiviset kysymykset. Strategisia ja operatiivisia kysymyksiä tulee pohtia yhtä paljon tapahtumaa suunniteltaessa. Kaikkien näiden seikkojen tulee olla tasapainossa, jotta tapahtuman osa-alueet voisivat toimia halutulla tavalla. Sekä strategiset että operatiiviset kysymykset huomioitaessa tapahtuman onnistumiselle on hyvät lähtökohdat.

6.2.1 Strategiset kysymykset

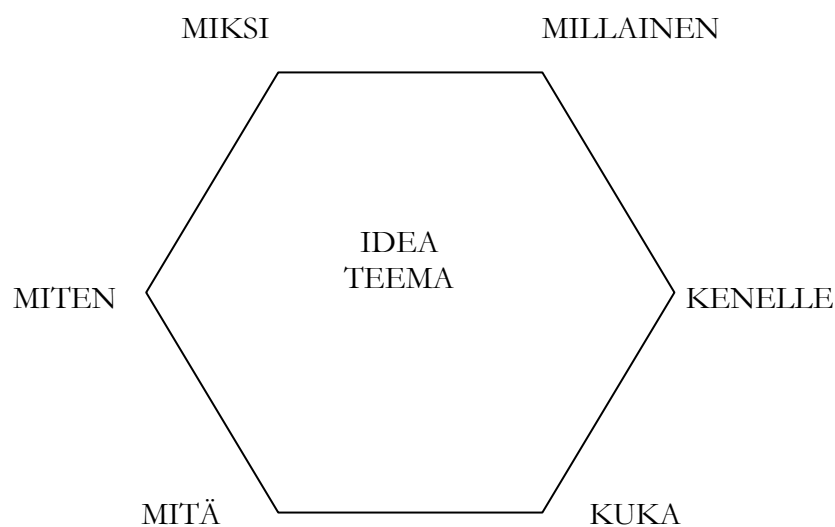
Strategisista kysymyksistä ensimmäisenä tulisi selvittää miksi kyseinen tapahtuma järjestetään. Tapahtuman järjestäjän tulisi tarkkaan miettiä, miksi tapahtuma järjestetään ja halutaanko sillä viestiä jotakin. On myös tärkeää määritellä järjestettävälle tapahtumalle jokin tietty tavoite. Tavoite helpottaa ideointia ja tapahtuman varsinaista toteutusta, sillä selkeä tavoite mahdollistaa tapahtuman toteuttajien yhtenäisen vision muodostumisen koko prosessin ajaksi. Toinen peruskysymys tapahtumaa suunniteltaessa on kenelle tapahtuma järjestetään, mikä on tapahtuman haluttu kohderyhmä? Tapahtuman kohderyhmä voi olla joko tarkkaan määriteltä, kohderyhmiä voi olla useita tai sellaista ei ole välttämättä määriteltä ollenkaan. Jos tapahtumaan halutaan tavoitella tiettyä kohderyhmää, on tärkeää määritellä se etukäteen, jotta voidaan vastata juuri tämän ryhmän tarpeisiin. Kohderyhmä määrittämällä voidaan selvittää, miten tämä ryhmä parhaiten saavutetaan. (Vallo & Häyrinen 2003, 120–121; Kauhanen ym. 2002, 36; Watt 2001, 4-7.)

Kohderyhmän määrittelyn jälkeen tulisi perehtyä siihen, mitä ollaan järjestämässä. Tulisi selvittää, millainen tapahtuma määritetylle kohderyhmälle ja annetulle tavoitteelle on se oikea? Vastaukset näihin olennaisiin kysymyksiin tulisi löytyä järjestävältä taholta. Näiden kysymysten vastauksista löytyy pohja sille, mikä on tapahtuman idea ja tarkoitus. Jos tapahtuman taustalla ei ole selkeää ideaa, tapahtuman sisältö voi jäädä vajaaksi. (Vallo & Häyrinen 2003, 120–121; Watt 2001, 7.)

6.2.2 Operatiiviset kysymykset

Operatiiviset kysymykset puolestaan koskevat tapahtuman toteuttamista käytännössä. Nämä kysymykset määrittelevät tapahtuman teeman. Ensimmäisenä tulee pohtia miten tapahtuma järjestetään. Käytännön toteutuksessa tulee huomioida, että tapahtuman teeman ja idean tulisi näkyä koko tapahtuman läpi. Sisältö ja ohjelma määrittävät tapahtuman tavoitteen, kohderyhmän ja halutun viestin pohjalta. Sisältöä suunniteltaessa kaikista tärkeintä on ottaa huomioon tapahtuman kohderyhmä. Tapahtuman järjestäjän vastuulla on perehtyä kohderyhmään, jotta voitaisiin vastata juuri kyseisen kohderyhmän tarpeisiin. (Vallo & Häyrinen 2003, 122–125.)

Tapahtuman järjestämisessä ensisijaisen vastuun kantaa tapahtuman järjestäjä ja organisoija. Järjestäjän roolilla on olennainen merkitys tapahtuman onnistumisessa. Järjestäjän lisäksi myös muulla tapahtuman työryhmällä on tärkeä merkitys. Näiden tahojen keskinäinen panostus tapahtuman toteuttamiseen mahdollistaa sen onnistumisen. Varsinaisessa käytännön toteutuksessa vastualueiden jakaminen on erittäin tärkeää. Tapahtuman onnistumisen edellytyksenä on selkeä työnjako. Kunkin tapahtuman järjestämiseen osallistuvan tulee olla tietoinen omasta vastuualueestaan ja sen vaatimista työtehtävistä. Selkeän vastuun jakamisen sekä keskinäisen kommunikaation avulla tapahtuman järjestäminen saadaan etenemään halutulla tavalla. (Vallo & Häyrinen 2003, 122–125.)

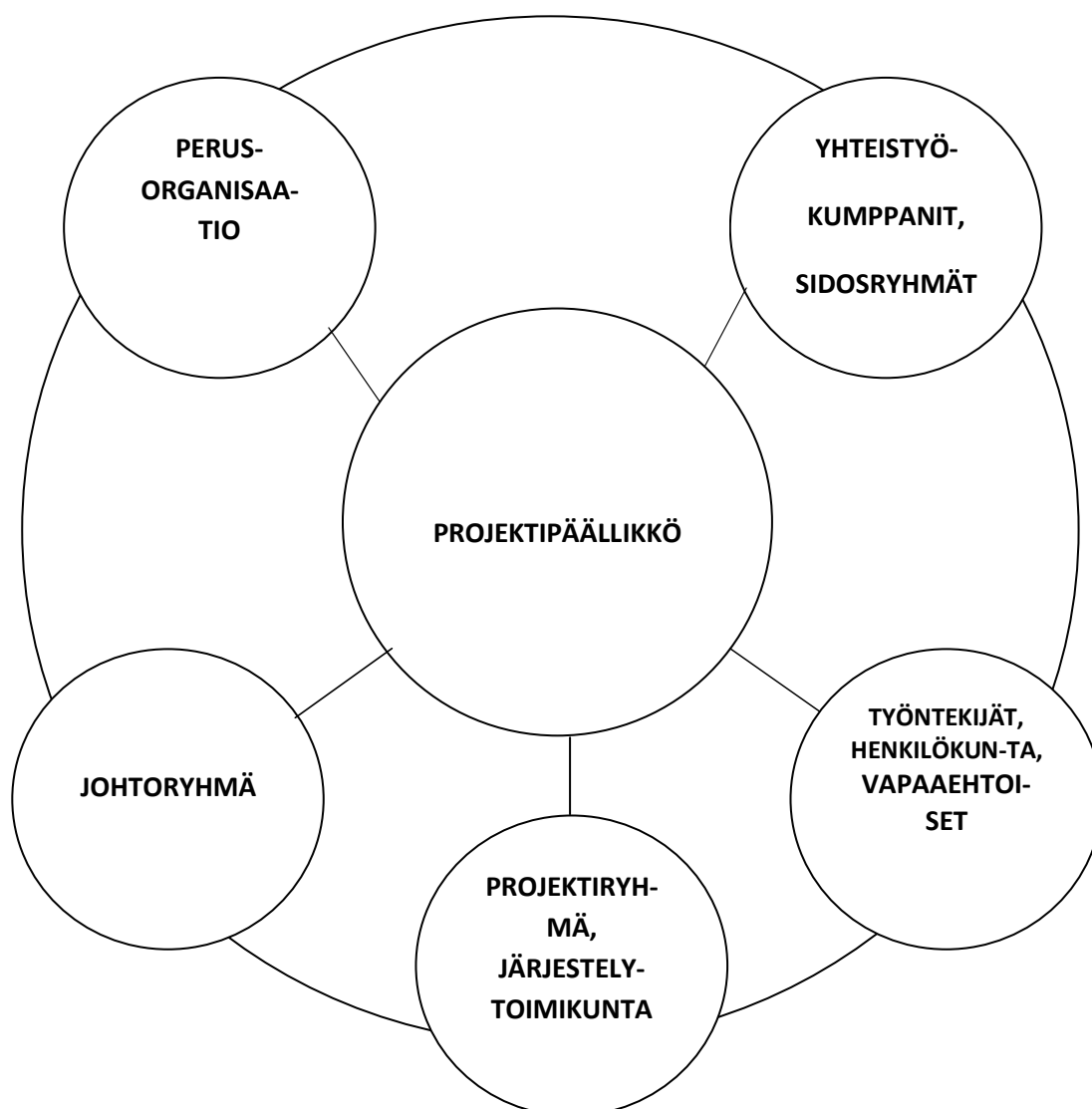

Kuvio 1. Onnistunut tapahtuma. (Muunneltu kuvio Vallo & Häyrinen 2003, 125.)

6.3 Tapahtuman organisaatio

Tapahtuman järjestämisestä päättää perusorganisaatio, joka voi olla esimerkiksi yhdistyksen tai yrityksen hallitus tai johtokunta. Perusorganisaatio valitsee tapahtumaorganisaation ja määrittää heidän vastuualueensa tapahtuman käytännön järjestelyissä. Perusorganisaatio on juridisessa vastuussa tapahtuman järjestämisestä. Perusorganisaation tueksi tulisi nimittää johtoryhmä, joka toimii apuna tapahtuman järjestämisen valvonnassa sekä informoi perusorganisaatiota. Erillistä johtoryhmää ei kuitenkaan tarvita, jos koko organisaatio toimii tapahtuman järjestäjänä. (Iiskola-Kesonen 2004, 30–31.)

Tapahtuman järjestäminen muodostuu erilaisista, toisiinsa vaikuttavista tehtävistä. Projektipäällikkö on vastuussa tapahtuman järjestelyistä ja niiden etenemisestä suunnitelmien mukaisesti. Projektipäällikkö johtaa tapahtumaorganisaatiota. Tapahtumaorganisaatio koostuu eri osa-alueiden vastuuhenkilöistä. Tarvittaessa he rekrytoivat työvoimaa erinäisiin tehtäviin ja valvovat heidän toimintaansa. Vastuuhenkilöiden tulee tehdä yhteistyötä keskenään huomioiden eri osa-alueet sekä pitäen mielessä yhteisesti asetetun tavoitteen. Tämä on edellytys tapahtuman onnistumiselle. Tapahtumaorganisaation avuksi varsinaiseen tapahtuman toteutukseen voidaan hankkia vapaaehtoistyövoimaa tai joitakin osa-alueita voidaan ulkoistaa. (Iiskola-Kesonen 2004, 31–46.)

Kuvio 2. Tapahtumaorganisaatio. (Iiskola-Kesonen 2004, 32.)

6.4 Tapahtuman rahoitus

Ennen kuin tapahtumaa aletaan varsinaisesti edes suunnitella, tulee miettiä rahoitusta. Tapahtuman suunnittelussa taloudelliset seikat ovat vaikeimpia osa-alueita, sillä niihin liittyy yleensä suuria riskejä. Järjestävällä taholla tulisi olla omassa budjetissaan varattu rahaa tapahtuman järjestämiseen. Usein tämä ei kuitenkaan riitä, vaan tarvitaan myös muita rahoituslähteitä. Kauhanen ym. (2002, 59) jakaa rahoituslähteet kolmeen päälohkoon: organisaation omaan rahoitukseen, tapahtuman tuottoihin sekä ulkopuolisiin lähteisiin. Tapahtuman tuot-

toja voivat olla esimerkiksi lipputulot sekä myyntipaikkatulot. Ulkopuolisia rahanlähteitä voivat puolestaan olla sponsorit ja erilaiset avustukset. Ulkopuolisten rahanlähteiden hankkiminen voi olla hyvin hankalaa. Nykypäivänä tapahtumille halutaan monista erinäisistä syistä sponsoreita, mistä johtuen sponsorirahoista käydään kovaa kilpailua. (Vallo & Häyrynen 2003, 165; Kauhanen ym. 2002, 60, 69.)

Tapahtuman suunnittelun alkaessa tulisi laatia tarkka talousarvio koko tapahtumalle, jossa arvioidaan kaikki tapahtuman kulut ja tulot. Talousarvion lisäksi on laadittava myös rahoitus-suunnitelma, jonka avulla voidaan arvioida milloin rahaa tulee ja menee. Yleensä kaikissa tapahtumissa kuluja aiheutuu ennen tuottoja, mistä johtuen tapahtuman rahoitus tulisi selvittää hyvissä ajoin. Mikäli järjestävällä taholla ei ole rahaa rahoittaa tapahtumaa, joudutaan rahaa lainaamaan esimerkiksi pankista. Tapahtuman suunnitteluvaiheessa kuluja kertyy melko vähän verrattuna kokonaiskustannuksiin. Yleensä ensimmäinen merkittävä menoerä on tapahtuman markkinointi ja tiedottaminen. Ennen tapahtumaa kuluja aiheutuu esimerkiksi tilavarauksista, materiaalihankinnoista sekä esiintyjävarauksista. Monissa tapahtumissa tapahtumatuloja ei ole ennen itse tapahtumaa, rahoitusta lukuun ottamatta. Itse tapahtuman toteutus-kulut voivat nousta hyvinkin suuriksi, sillä kuluja syntyy muun muassa erilaisista palkoista ja palkkioista. Tapahtumatulot ovat yleensä pääasiallinen tulonlähde. Rahaa tulee varata myös tapahtuman jälkityöhön, sillä erilaiset jälkityöt verottavat osansa rahoitussuunnitelmasta. (Kauhanen ym. 2002, 65–66.)

6.5 Tapahtuman markkinointi ja tiedottaminen

Tapahtuman markkinointi on ymmärrettävä tapana lähestyä potentiaalisia asiakkaita, ei pelkästään konseptina. Markkinointi tulee nähdä olennaisena osana tapahtumaprosessia ja tapahtumaa tulee markkinoida niin sisäisesti kuin ulkoisestikin. Tapahtumalle tulisi luoda selkeä markkinointikonsepti, joka auttaa tapahtuman tavoitteiden saavuttamisessa. Markkinoinnin tulee olla konseptin mukaista, yhtenäinen teema tulee huomioida koko pitkäjänteisen markkinointiprosessin ajan. Markkinointia suunniteltaessa on tärkeää huomioida tapahtuman haluttu kohderyhmä, sillä markkinoinnin avulla tulee herättää kohderyhmän mielenkiinto tapahtumaa kohtaan. (Watt 2001, 60; Iiskola-Kesonen 2004, 56.)

Tapahtuman markkinointi koostuu sisäisestä, ulkoisesta ja vuorovaikutusmarkkinoinnista. Sisäisen markkinoinnin tarkoituksena on saada tapahtumaorganisaatio sekä sidosryhmät si-

säistämään tapahtuman luonne ja tavoitteet. Ulkoinen markkinointi on tapahtuman markkinoinnin näkyvin osuus. Se koostuu tapahtuman myynnistä ja myynninedistämisestä, sekä mainonnasta ja suhdetoiminnasta. Vuorovaikutusmarkkinointi puolestaan on ihmisten välistä kanssakäymistä. Vuorovaikutusmarkkinointia tapahtuu erilaisissa asiakaspalvelutilanteissa, joissa henkilökunta markkinoi tapahtumaa asiakkaalle. (Iiskola-Kesonen 2004, 56–58.)

Tapahtuman tiedottaminen koostuu useasta eri osa-alueesta. Tiedottaminen voidaan jakaa ulkoiseen ja sisäiseen tiedottamiseen. Tiedottamista tapahtuu ennen tapahtumaa, tapahtuman aikana ja sen jälkeen. Tiedottamista suunniteltaessa tulee miettiä kuka tiedottaa, kenelle tiedotetaan, mitä tiedotetaan ja mitä tiedotuskanavaa käytetään. Tiedotteen sisältöä tulee aina harkita tarkkaan. Sisällön tulee olla selkeää ja olennaisen tiedon sisältävää. Sisäisen tiedottamisen tarkoituksena on informoida tapahtuman parissa työskenteleviä henkilöitä ja pitää heidät tietoisena tapahtuman kulusta. Sisäinen tiedottaminen ja sisäinen markkinointi ovat yhteydessä toisiinsa. Ulkoinen tiedottaminen informoi tapahtumaan osallistuvia ja muuta yleisöä tapahtumasta. (Iiskola-Kesonen 2004, 63–68.)

6.6 Tapahtuman turvallisuus

Tapahtuman suunnittelussa turvallisuus tulee aina ottaa huomioon. Turvallisuuden suunnittelussa on lähdettävä liikkeelle kyseisen tapahtuman turvallisuuden avainasioiden määrittämisestä. Järjestettäessä kansainvälistä tapahtumaa, tulee turvallisuuteen kiinnittää erityisesti huomiota. Yleisötapahtumista tulee laatia pelastussuunnitelma. Pelastussuunnitelman tarkoitus on luoda turvallinen tapahtumaympäristö, sekä ehkäistä ja varautua ennalta mahdollisiin vaara- ja riskitilanteisiin. (Pelastussuunnitelma 2009). Myös mahdollinen pelastuspalvelusuunnitelman tarve on tarkistettava ulkoilmatapahtumaa järjestettäessä. Pelastuspalvelusuunnitelma on kunnissa laadittava suunnitelma, joka sisältää pelastuspalvelun perussuunnitelman ja sitä täydentävät toimiala-, onnettomuustyyppi- ja kohdekohtaiset suunnitelmat. (Finlex 2009). Turvallisuusjärjestelyiden valmistuttua järjestetään tarkastus, jossa pelastusviranomaisen varmistaa järjestelyiden toimivuuden. Turvallisuuden varmistamiseksi tapahtumapaikalla tulee olla ensiaputaitoista henkilökuntaa sekä järjestyksenvalvojia. Suureen tapahtumaan on mahdollista tilata Suomen Punaisen Ristin ensiapuhenkilöitä. Järjestyksenvalvonnassa toimivien henkilöiden tulee olla poliisin hyväksymiä ja heillä tulee olla järjestyksenvalvojan kortti. Yleisötilaisuudessa tulee ottaa huomioon myös työturvallisuus. Työympäristön turvallisuus ja

terveellisyys tulee varmistaa ja kartoittaa mahdolliset riskitekijät. (Vallo & Häyrinen 2003, 199; Välikylä 2003, 68–71, 74–75; Kauhanen ym. 2002, 82; Iiskola-Kesonen 2004, 38.)

Yleisötapahduman järjestämisessä myös ympäristön suojeleminen on olennainen asia. Välikylä (2003, 84) kuvaa suuria yleisötapahdumia kulutustapahdumiksi. Tapahdumissa voi olla tarjolla erilaista syötävää sekä virvokkeita, joista aiheutuu paljon jätettä. Yleisötapahdumat synnyttävät myös meluhaittoja, liikennemuuhkia ja niissä kulutetaan runsaasti vettä. Tästä syystä tapahduman järjestäjän vastuulla on huolehtia ympäristön huomioimisesta, kuten esimerkiksi jätevesien käsittelystä, käymälöistä sekä riittävästä jätehuollosta. (Välikylä 2003, 84–86.)

6.6.1 Lupa-asiat

Yleisötapahdumaa järjestettäessä tulee järjestämispaikkakunnan poliisille tehdä kirjallinen ilmoitus tapahduman järjestämisestä vähintään viisi vuorokautta ennen tapahduma-ajankohtaa. Ilmoituksen tulee sisältää järjestäjän tiedot, järjestyspaikka, alkamis- sekä päättymisaika, tilaisuuden luonne sekä tilaisuudessa toimivat järjestyksenvalvojat. Myös tilaisuudessa käytetyt rakennelmat, anniskelualueet sekä anniskelusta ja musiikista vastaavien henkilöiden yhteystiedot tulee ilmoittaa. (Iiskola-Kesonen 2004, 37.)

Terveystarkastajalle tulee ilmoittaa vähintään 500 kävijän yleisötapahdumasta, jossa tarjoillaan tai myydään elintarvikkeita. Ilmoitus tulee tehdä vähintään 15 vuorokautta ennen tapahduman alkamista. Ilmoituksessa tulee olla toiminnanharjoittaja, kotipaikka, yhteystiedot ja arvioitu osallistujamäärä. Ilmoitukseen tulee myös tehdä selvitys ilmanvaihdesta, jätteiden huollosta, viemäroinnista ja vedenotosta. Lisäksi ilmoituksessa tulee selvittää tapahdumapaikka sekä toiminnan laatu. Ilmoitukseen tulee sisällyttää myös käymälöiden määrä, mahdollisten terveyshaittojen estäminen, tuotevalikoima, tuotteiden säilytystapa, valmistus- ja säilytyslaitteet sekä tarvittaessa salmonella-todistus. (Iiskola-Kesonen 2004, 90–91.)

Anniskelulupaa voi anoa lääninhallituksesta. Tilapäisen anniskeluluvan voi saada, mikäli tapahduman kesto on ennalta määritetty. Tilapäinen anniskelulupa voi pisimmillään olla kuukauden mittainen. Edellytyksenä luvan saannille on, että anniskelupaikalle nimetään vastaava ja varavastaava. Näiltä henkilöiltä vaaditaan alan koulutusta ja työkokemusta. Hakemukseen tulee myös määrittää ja perustella anniskelualueen sijainti ja rajaaminen, sekä anniskelun suoristustapa ja syy. Hakemukseen tulee liittää kartta anniskelualueesta sekä selvitys siitä, kuinka an-

niskelu toteutetaan ja kuinka sitä valvotaan. Liitteenä tulee olla myös maininta muista palveluista, kuten ruokapalveluista. Hakemuksessa tulee mainita odotettu osallistujamäärä, asiakaspaikkojen ja saniteettitilojen määrä. Hakemuksen tulee olla selkeä ja sen täytyy sisältää kaikki tarvittavat liitteet. Anniskelulupaa tulee hakea hyvissä ajoin, sillä sen käsittely voi viedä 3-5 viikkoa. (Iiskola-Kesonen 2004, 91–92.)

Tapahtumassa, jossa soitetaan musiikkia, tulee etukäteen huomioida tekijänoikeuskorvaukset. Teosto ja Gramex ovat organisaatioita, jotka vastaavat tekijänoikeuskorvauksista. Teosto vastaa sanoittajien, sovittajien, säveltäjien ja musiikin kustantajien tekijänoikeuksista. Gramex puolestaan edustaa muusikoita ja äänitteiden tuottajia. Teostoon ja Gramexiin tulee olla yhteydessä, jos tapahtumassa soitetaan äänitemusiikkia. Mikäli tapahtumassa on ainoastaan live-musiikkia, yhteys tulee ottaa vain Teostoon. (Iiskola-Kesonen 2004, 92–93.)

Julkiset alueet, kuten puistot, torit ja kadut ovat pääosin kuntien tai kaupunkien omistuksessa. Kunnalta tai kaupungilta tulee siis anoa lupa näiden alueen käyttämiseen tapahtumapaikkoina. Myös poliisilta on anottava lupa. Yksityisistä maa-alueista tulee pyytää lupa maanomistajilta. Myös tapahtuman mainosmateriaalin, kuten kylttien, esille asettaminen on luvanvaraista. (Iiskola-Kesonen 2004, 93.)

Tapahtumasta tulee tehdä kirjallinen ilmoitus ympäristönsuojeluviranomaiselle, mikäli tapahtumasta aiheutuu meluhaittaa. Melun häiritsevyyden arvioimiseen ei ole olemassa tarkkoja kriteerejä. Häiritsevyyden arvioinnissa huomioidaan syntyvä melutaso, tapahtumapaikka, ajankohta sekä kesto. Näiden lisäksi on syytä huomioida tapahtumapaikan läheisyydessä sijaitsevat kohteet, kuten esimerkiksi vanhainkodit ja sairaalat. Ilmoituksen tulee sisältää ilmoittajan yhteystiedot, tapahtumapaikan sijainnin, tapahtuman luonteen, arvioidun melutason, meluntorjuntatoimet sekä selvityksen melun vaikutuksesta. Kirjallinen ilmoitus tulee jättää vähintään kuukautta ennen tapahtumaa. (Iiskola-Kesonen 2004, 93; Välikylä 2003, 64–65.)

7 TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMISEN PROSESSI

Tapahtumaa kuvataan prosessiksi, joka koostuu kolmesta vaiheesta: suunnitteluvaiheesta, toteutusvaiheesta sekä jälkimarkkinointivaiheesta. Prosessikuvauksessa korostetaan, että tapahtuman suunnittelu tulisi aloittaa tarpeeksi ajoissa. Jo suunnitteluvaiheessa olisi hyvä koota tapahtuman työryhmä koolle, jotta kaikki mukana olevat henkilöt perehtyvät alusta lähtien tapahtuman prosessiin ja sen vaiheisiin. Toteutusvaihe koostuu rakennusvaiheesta, itse tapahtumasta ja purkuvaiheesta. Tämä vaihe on kuin näytelmä, joka on kestoaltaan prosessin lyhyin vaihe. Jälkimarkkinointivaiheessa tapahtumasta saatua palautetta arvioidaan, jotta tapahtumaa voitaisiin kehittää tulevaisuudessa eteenpäin. (Vallo & Häyrynen 2003, 120-125.)

7.1 Suunnitteluvaihe

Suunnitteluvaihe on tapahtuman prosessin pitkäkestoisin vaihe. Vaihe koostuu projektin käynnistyksestä, resursoinnista, eri vaihtoehtojen punnitsemisesta, lukuisista päätöksistä ja niiden varmistamisista sekä käytännön organisoinnista. Mahdolliset tapahtumaan kohdistuvat riskit tulee määritellä tapahtuman suunnitteluvaiheessa. Riskien arviointi tapahtuman suunnitteluvaiheessa on tärkeää. Riskit tulee tiedostaa, jotta niitä voidaan arvioida ja hallita. Tapahtuman järjestämiseen liittyviä riskejä voivat olla muun muassa taloudelliset riskit, tapahtumatekniikkaan liittyvät riskit sekä turvallisuusriskit. Tapahtuman riskien kartoituksen yhteydessä on syytä tarkastaa vakuutukset. Aloitettaessa suunnittelua tapahtumalle tulee luoda tietyt reunaehdot, joiden puitteissa tapahtumaa lähdetään suunnittelemaan. Vallon ja Häyrysen (2003, 180) mukaan tätä kutsutaan nimellä tapahtumabrief eli asiakirja, joka voi toimia toimeksiantona tapahtumatoimistolle tai apuna oman organisaation suunnittelukokouksissa. Tapahtumabriefin avulla pystytään tarkemmin hahmottamaan mitä ollaan järjestämässä, kenelle tapahtuma suunnataan ja miten se toteutetaan. (Kauhanen ym. 2002, 54-57.)

Tapahtumalla tulee olla selkeä järjestäjätaho. Tapahtuman suunnitteluvaiheen alkaessa on tärkeää koota kokoon työryhmä, joka vastaa tapahtuman toteutuksesta. Tämä edesauttaa tapahtuman onnistumista, sillä kaikki mukana olevat henkilöt pääsevät vaikuttamaan tapahtuman ideointiin ja sisältöön. Päästessään vaikuttamaan tapahtuman suunnitteluun työryhmän jäsenet sisäistävät yhteiset tavoitteet ja ovat valmiita ponnistelemaan tavoitteiden saavuttami-

seksi. Tapahtuman työryhmä laatii toteutussuunnitelman siitä, miten tapahtuma tullaan toteuttamaan. Suunnitelmassa kuvataan tapahtuman toteutusvaiheet, aikataulu tapahtuman toteutumiselle sekä seurataan rahoitusta. Työtehtävät ja vastualueet määritellään tarkasti, jotta jokainen työryhmän jäsen olisi tietoinen omasta roolistaan. Näiden perusteella laaditaan henkilöstösuunnitelma, jossa varmistetaan työvoiman riittävyys. Toteutussuunnitelman tarkoituksena on kartoittaa mahdollisia riskitekijöitä, jotka voisivat vaikeuttaa tai estää tapahtuman onnistumista. Kartoittamalla mahdollisia riskitekijöitä niiden toteutumista voidaan paremmin ennaltaehkäistä. (Vallo & Häyrinen 2003, 179–180; Kauhanen ym. 2002, 29, 50-51.)

Tapahtumaa järjestettäessä ensimmäisiä tärkeitä päätöksiä ovat ajankohdan ja paikan valitseminen. Näillä kahdella tekijällä voi olla hyvin olennainen vaikutus koko tapahtuman onnistumista ajatellen. Mietittäessä tapahtuman ajankohtaa tulee lähteä liikkeelle siitä, että kaikki suunnittelu- ja työvaiheet ehditään toteuttaa hyvin ennen tapahtuman alkua. Ajankohdan valintaan vaikuttaa myös esimerkiksi lomakaudet ja niiden vaikutus tapahtumaan. Täytyy myös selvittää, järjestetäänkö samalla tai muilla paikkakunnilla yhtä aikaa muita tapahtumia, ja ovatko ne kilpailevia tapahtumia vai voisiko tapahtumista jopa hyötyä. Tapahtuman luonne ja tavoiteltu asiakasryhmä määrittävät tapahtumalle suotuisan ajankohdan. Kauhasen ym. (2002, 38) mukaan tapahtumapaikan valintaa mietittäessä korostuu muun muassa sijainti, tavoitettavuus, tilat, oheispalvelut, kustannukset sekä pitopaikan imago ja majoituspalvelut. Myös tapahtumapaikan sijainti suhteessa kohderyhmään on nostettu merkittäväksi tekijäksi. Lisäksi tapahtumapaikan tavoitettavuus on suuressa roolissa. Sekä julkiset kulkuyhteydet että esimerkiksi tapahtuma-alueen parkkitilat vaikuttavat olennaisesti tavoitettavuuteen. Tapahtumapaikan tilojen tulee olla riittävän suuret asiakasryhmään nähden. Liikuntarajoitteiset tulee myös huomioida tapahtumapaikan valinnassa. Tilojen ja niiden varustuksen tulee olla asianmukaisia. Myös kaikki oheispalvelut, kuten esimerkiksi saniteettitilat ja ravintolapalvelut tulee helposti löydettävissä. Asiakkaiden viihtyvyyden kannalta on hyvin tärkeää, että saniteettitiloja ja ravintolapaikkoja on riittävästi suhteessa potentiaaliseen asiakasmäärään. Näillä tekijöillä on niin merkittävä rooli tapahtuman onnistumisessa, että näiden huomiotta jättäminen vaikuttaa suoraan tapahtuman onnistumiseen. (Kauhanen ym. 2002, 37–39; Watt 2001, 6; Vallo & Häyrinen 2003, 157.)

Tapahtuma-ajankohdan lähestyessä aletaan kiinnittää enemmän huomiota itse tapahtuman sujuvuuteen. Sujuvuuteen vaikuttaa olennaisesti se, miten tapahtuman suunnittelutyö on tehty. Lisäksi sujuvuuden takaamiseksi tulisi varmistaa, että suunnitteluvaiheessa työvoimaa on

mitoitettu tarpeeksi ja oheispalveluita hankittu riittävästi asiakasmäärään nähden. Tapahtuman kulkua helpottamaan valmistellaan käsikirjoitus. Käsikirjoituksen tarkoituksena on toimia ohjenuorana tapahtumassa työskenteleville ihmisille. Siitä selviää mitä tapahtuu, missä tapahtuu ja milloin tapahtuu. (Vallo & Häyrinen 2003, 182–183.)

Tapahtumaa suunniteltaessa tulee määrittää tapahtuman laatukriteerit. Näiden kriteereiden avulla selvitetään, mitä laatu tarkoittaa kyseisessä tapahtumassa ja kuinka siihen voi pyrkiä. Tapahtuman laatu koostuu teknisestä ja toiminnallisesta laadusta. Tekninen laatu muodostuu tapahtumassa jaettavan oheismateriaalinen perusteella ja jää konkreettiseksi muistoksi tapahtumasta. Toiminnallinen laatu muodostuu erilaisista palvelukokemuksista. Suurin osa tapahtuman laadusta on juuri toiminnallista eli aineetonta laatua. Vaikka nämä laatutekijät olisivat kunnossa, eivät ne kuitenkaan takaa asiakkaan tyytyväisyyttä. Asiakkaan tyytyväisyyteen vaikuttavat myös hänen omat odotuksensa tapahtuman suhteen. Kokonaiskuva tapahtuman laadusta muodostuu asiakkaalle koko tapahtuman aikana kaiken kokemansa perusteella. (Iiskola-Kesonen 2004. 22–25.)

7.2 Toteutusvaihe

Toteutettaessa itse tapahtumaa suunnitelmat tuodaan käytäntöön. Tässä vaiheessa jokaisen osallisen tulisi olla hyvin tietoinen omasta roolistaan, joka on hänen vastuullaan koko tapahtuman toteutuksen ajan, sillä tapahtuman onnistuminen vaatii jokaisen tahon sitoutumista työhönsä sekä keskinäistä yhteistyötä. Toteutusvaihe koostuu rakennusvaiheesta, itse tapahtumasta sekä purkuvaiheesta. Rakennusvaiheessa rakennetaan tarvittavat puitteet tapahtuman toteuttamista varten. Tämä vaihe on yleensä aikaa vievin osuus tapahtuman toteutuksessa. Vaikka tapahtuman suunnitteluun on käytetty useita viikkoja, kuukausia tai jopa vuosia, on tapahtuma itsessään koko prosessin lyhyin vaihe. Se voi kestää muutamasta tunnista muutamiin päiviin. Tapahtuman alkaessa se kulkee omalla painollaan pienistä vastoin käymisistäkin huolimatta. Vaikka vastoinkäymisiä tulisikin, tapahtuman alettua niitä voidaan vain yrittää hallita. (Vallo & Häyrinen 2003, 177–209.)

Suuren tapahtuman ollessa kyseessä, olisi tärkeää harjoitella tapahtuman kulkua etukäteen. Tällä tavalla voidaan varmistaa, että tapahtuman toteutus sujuu suunnitellulla tavalla ja pienetkin yksityiskohdat on huomioitu. Mikäli käytössä on teknisiä laitteita, tulisi niiden toimi-

vuus tarkistaa etukäteen. Tapahtuma toteutetaan käsikirjoituksen mukaan. Käsikirjoitus takaa sen, että työryhmä on tapahtuman kulussa aina askeleen edellä ja toteutus etenee suunnitelman mukaan. Toteutuksesta vastaa tapahtuman järjestävä taho ja tapahtuman työryhmä. He ovat vastuussa mahdollisista tapahtuman aikana tehtävistä muutoksista. Toteutuksen onnistumiseen vaikuttaa tapahtuman ohjelmasisältö, joka koostuu esiintyjistä ja ohjelmanumeroista sekä tilasta ja tapahtuman teemasta. Näiden lisäksi myös tapahtuman rytmitys ja jaksotus ovat olennaisia tekijöitä. Rytmitys ja jaksotus koostuvat tapahtuman aikana pidettävistä tauoista, niiden pituuksista sekä esiintyjien määrästä ja tapahtuman kokonaiskestosta. Tapahtuman jaksottamiseen vaikuttaa olennaisesti se, millainen tapahtuma on kyseessä. Viihdetapahtuman ja asiatapahtuman jaksottaminen eroavat suuresti toisistaan. (Vallo & Häyrinen 2003, 185–188.)

Tapahtumapaikan tulee löytyä helposti. Paikalle tulisi olla selkeää ohjeistusta esimerkiksi erilaisten kylttien muodossa. Kylttien tulee olla selkeitä ja helposti havaittavia, ja niitä täytyy olla tarpeeksi. Tapahtuman luonteesta riippuen kylttejä täytyy olla myös eri kielillä. Tapahtumapaikan houkuttelevuutta voi lisätä erilaisin somistein, kuten kukka-asetelmin tai ulkotulin. Tapahtuman sisältöön väriä tuovat erilaiset yllätykselliset elementit. Tällaisia elementtejä voi olla esimerkiksi esiintyjä, josta ei ole kerrottu etukäteen. Myös erikoinen tarjoilu, perinteisestä poikkeava toteutus tai erityiset tilat lisäävät tapahtuman elämyksellisyyttä. Suurimmassa osassa erilaisista tapahtumista ääni ja musiikki ovat suuressa roolissa. Niiden avulla voidaan luoda tunnelmaa ja korostaa tapahtuman huippukohtia. Äänimaailman tai esiintyvän artistin tulee tukea tapahtuman teemaa. Jos tapahtumassa jaetaan jonkinlaista materiaalia yleisölle, tulee tarkkaan miettiä milloin ja mitä materiaalia jaetaan. Vaikka mitään erityistä materiaalia ei jaettaisi, yleisöä olisi hyvä kuitenkin tiedottaa tapahtuman kulusta. Tapahtumapaikalla tulisi olla nähtävillä tapahtumaan liittyvää informaatiota tai siitä tulisi kuuluttaa erikseen. (Vallo & Häyrinen 2003, 188–195.)

7.3 Jälkimarkkinointivaihe

Jälkimarkkinointi tapahtuu tapahtuman toteutumisen jälkeen. Tässä vaiheessa kerätään esimerkiksi palautetta tapahtumaan osallistuneilta sekä järjestäjätaholta, mahdollisesti kiitetään asianosaisia, toimitetaan materiaalia, hoidetaan yhteydenottopyyntöjä sekä tehdään yhteenve-

to tapahtumasta ja sen onnistumisesta. Jälkimarkkinoinnin avulla pyritään saamaan eväitä tapahtuman edelleen kehittämistä varten. (Vallo & Häyrinen 2003, 200.)

Tapahtuman päätyttyä olisi tärkeää selvittää asiakkaiden mielipiteet tapahtuman onnistumisesta. Palautetta voi kerätä esimerkiksi kirjallisella tai sähköisellä palautelomakkeella sekä suullisesti. Suullisessa palautteessa voi tulla esille erilaisia asioita, kuin kirjallisessa palautteessa. Antaessaan kirjallista palautetta saattavat asiakkaat säästellä sanojaan, kriittistä palautetta ei haluta antaa. Palaute voidaan kerätä joko tapahtuman yhteydessä tai jälkeenpäin. Asiakkailta saatu palaute on tapahtuman järjestäjälle tärkeä työkalu tapahtuman kehittämisessä. Sen avulla voidaan arvioida, onko päästy etukäteen asetettuun tavoitteeseen, missä onnistuttiin ja missä olisi parantamisen varaa. Kaikilta tapahtuman järjestämiseen osallistuneilta tulisi myös kerätä palautetta. Palautteessa tuodaan esille, miten järjestäjät kokivat tapahtuman onnistuneen. Palautteen keräämisen lisäksi tulee arvioida myös tapahtuman työryhmän työpanosta. (Vallo & Häyrinen 2003, 203–206; Kauhanen ym. 2002, 127–128.)

Jälkimarkkinointiin kuuluu myös kaikkien asianomaisten kiittäminen. Sidosryhmiä, sponso-reita ja muita yhteistyökumppaneita tulee kiittää saadusta tuesta. Myös tapahtuman toteuttamiseen osallistuneita esiintyjä ja puhujia tulee kiittää panoksestaan. Kiitoksen lisäksi on mahdollista antaa muistoksi pieni teeman mukainen lahja. Suurta ja kallista lahjaa ei tarvitse hankkia, tärkeintä on että lahja jättää muiston tapahtumasta. Tapahtuman järjestämiseen osallistuneita tulee myös muistaa jollakin tavalla. Heille voidaan järjestää esimerkiksi kiitostilaisuus. Jos tapahtuman aikana tai tapahtuman jälkeen ilmenee yhteydenottopyyntöjä, kuten materiaalin toimituksia, tulisi ne hoitaa välittömästi tai ilmoitetun ajan puitteissa. Yleinen aikaraja on viimeistään kaksi viikkoa tapahtuman päätöksestä. (Vallo & Häyrinen 2003, 201–202, 208–209; Kauhanen ym. 2002, 127; Iiskola-Kesonen 2004, 12.)

Tapahtuman onnistumisen arviointi on yksi koko tapahtuman ja jälkimarkkinoinnin keskeisimpiä vaiheita. Tapahtuman suuruudesta riippumatta arviointi kuuluu olennaisesti tapahtuman järjestämisen. Arviointi tulisi nähdä kokonaisvaltaisena prosessina, joka on mukana tapahtuman järjestämisessä aina suunnittelusta toteutukseen asti. Arvioinnilla tulee olla jokin työryhmän määrittämä perusta, jonka perusteella tapahtumaa arvioidaan. Arvioinnissa tulee huomioida aikataulujen pitävyys, taloudellinen tulos, resurssien riittävyys, henkilökunnan ja yhteistyökumppaneiden sitoutuminen sekä tapahtuman laatu. Tapahtuman onnistumisesta tulisi arvioida myös sen vaikutusta järjestäjän imagoon. Arviointi voidaan jakaa kahteen osa-

alueeseen. Ensimmäisenä osana arviointia kerätään palautetta tapahtumaan osallistuneilta asiakkailta sekä työryhmältä. Toisen osa-alueen muodostaa keskeisten sidosryhmien sekä tapahtuman työryhmän välinen arviointipalaveri. Palaverin tarkoitus on kartoittaa tapahtuman kulku sekä onnistumiset ja epäonnistumiset. (Kauhanen 2002, 25–26; Watt 2001, 75.)

Tapahtuman päätyttyä on tärkeää muistaa myös kaiken tapahtumaan liittyvän oleellisen tiedon dokumentointi. Dokumentointiin tulisi sisällyttää muun muassa kaikki tehdyt suunnitelmat sekä saadut palautteet. Tapahtuman järjestäminen on raskas ja pitkäkestoinen projekti, joten monet asiat unohtuvat nopeasti tapahtuman jälkeen. Tästä syystä dokumentointi olisi hyvä suorittaa mahdollisimman nopeasti tapahtuman päätyttyä. (Iiskola-Kesonen 2004, 12.)

8 CABLE WAKEBOARD JA WAKESKATE EM-KILPAILUJEN JÄRJESTÄMINEN

Ukkohallan matkailukeskus haki EM-kilpailuisännöityä elokuussa 2008. Matkailukeskukselle sekä Suomen ensimmäiselle kaapeliradalle haluttiin lisää kansallista ja kansainvälistä näkyvyyttä. He saivat myöntävän päätöksen kilpailuisännöitydestä marraskuussa 2008. Kilpailuisännöityden ratkaisi Ukkohallan tarjoamat puitteet. Maailman pohjoisin kaapelirata sekä Ukkohallan muut palvelut loisivat oivallisen toimintaympäristön kilpailuille. Lajille haluttiin myös lisää tunnettuutta Skandinaviassa näiden kilpailujen myötä. Maailman kaapelivesilautailuneuvosto CWWC antoi kaksi mahdollista järjestämisajankohtaa kilpailuille, joista Ukkohallan toimitusjohtaja Kimmo Kyhälä valitsi 30.7. – 2.8.2009. Toinen mahdollinen ajankohta olisi ollut tätä edeltävä viikonloppu. Kilpailuja ei kuitenkaan haluttu järjestää tuolloin, sillä kyseinen ajankohta olisi ollut heti Suopotkupallon MM-kilpailuja seuraavana viikonloppuna. Resurssien kannalta ei koettu kannattavaksi järjestää kahta suurta tapahtumaa peräkkäisinä viikonloppuina.

EM-kilpailujen suunnittelutyö alkoi heti kilpailuisännöityden varmistuttua. Ensimmäinen konkreettinen toimenpide oli Maailman kaapelivesilautailuneuvoston CWWC:n vierailu Ukkohallassa. Vierailun aikana tutustuttiin Ukkohallan kilpailuille tarjoamiin puitteisiin ja tehtiin alustavia suunnitelmia kilpailualueen rakenteista. Huhtikuun alkuun 2009 mennessä kilpailuille oli määritelty tarkat reunaehdot, rahoitussuunnitelmat sekä hoidettu tarvittavat sopimusasiat. Sopimuksissa käsiteltiin muun muassa sponsorointia, medianäkyvyyttä sekä markkinointia ja kilpailun edellyttämiä puitteita. Myös kilpailujen järjestäjien vastualueet oli jaettu Ukkohallan ja CWWC:n välillä. CWWC oli palkannut saksalaisen tapahtumamarkkinointiyrityksen ID+MA:n hoitamaan vastuualueitaan yhdessä CWWC:n kanssa.

Meidän osuutemme kilpailujen järjestelyissä alkoi huhtikuun 2009 alussa. Kävimme tapaamassa Ukkohallan toimitusjohtajaa Kimmo Kyhälää. Tapaamisen myötä saimme informaatiota itse lajista, kilpailuista sekä Ukkohallan roolista kilpailujen järjestäjänä. Meille tarjottiin mahdollisuutta osallistua Ukkohallan vastuulla olevien tehtävien hoitamiseen. Tilaisuus vaikutti mielenkiintoiselta ja opettavalaiselta, joten päätimme ottaa haasteen vastaan. Saimme mahdollisuuden vastata majoitusten ja kuljetusten järjestämisestä, osallistua oheisohjelman suunnitteluun ja muihin käytännön järjestelyihin. Kilpailuille luotiin oma sähköpostiosoite, jonka hallinnasta me olimme vastuussa. Tehtävänäimme oli myös avustaa CWWC:tä ja toimia kilpailijoiden yhteyshenkilöinä sekä ennen kilpailuja, että niiden aikana.

Vastuualueet

CWWC sekä ID+MA vastasivat kaikista kilpailutoiminnoista EM-kilpailuja järjestettäessä. Kilpailutoimintoihin kuului kilpailijoiden ilmoittautumisten vastaanottaminen, kilpailujen tuomaroinnin järjestäminen sekä kilpailijoiden tiedottaminen. He vastasivat myös kansainvälisestä markkinoinnista, kansainvälisten sponsoreiden hankkimisesta sekä kansainvälisestä medianäkyvyydestä. Kilpailujen aikana heidän vastuullaan oli tulospalvelun sekä kilpailutoimiston ylläpitäminen.

Allekirjoittaessaan sopimuksen kilpailujen järjestämisestä, Ukkohalla sitoutui noudattamaan tarkkoja kilpailujen järjestämistä koskevia ehtoja. Kilpailujen puitteille ja oheistarjonnalle oli tarkat vaatimukset, jotka tuli täyttää. Ukkohallan matkailukeskuksen pääasiallisena tehtävänä oli tarjota hyvät, toimivat ja turvalliset puitteet kilpailuille. Ukkohalla tarjosi majoituksen kilpailijoille ja muille kilpailutoimihenkilöille. Myös tarvittavat ruokapalvelut tuli olla kilpailujen aikana toimintaan osallistuvien käytettävissä. Ukkohallan tuli järjestää kilpailijoille ja toimitsijoille kuljetukset matkailukeskuksen ja lentokentän välille. Tärkeimpänä ja näkyvimpänä puitteena toimi kaapelirata ja sen toimivuuden takaaminen oli ensisijainen edellytys kilpailuille. Ukkohallan kaapeliradasta kilpailuissa vastasi Janne Järvenpää. Järvenpää on ollut suunnittelemassa Ukkohalla kaapelirataa ja rakentanut radalla olevat hyppyrat eli obstaakkelit. Radan tekniikka on RIXEN – yhtiöiden tuotantoa. Järvenpää vastaa myös kaapeliradan toiminnasta Ukkohallan kesäsesongin aikana.

Ukkohalla halusi ottaa vastuulleen myös kansallisen medianäkyvyyden ja markkinoinnin. Näiden alueiden päävastuu oli Kimmo Kyhälällä. Kyhälä hankki suomalaisia yhteistyökumppaneita tukemaan kilpailujen järjestämistä. Markkinointia Ukkohalla hoiti yhdessä kainuulaisen mainostoimiston kanssa. Ukkohallan vastuulla oli tuottaa mainosvideo EM-kilpailuista kansainväliseen levitykseen. Kilpailuissa tuli olla sekä kansainvälinen että kansallinen valokuvaaja, DJ sekä kuuluttaja. CWWC vastasi kansainvälisistä toimijoista ja Ukkohalla kansallisista. Äänentoistoa ja TV-tuotantoa varten tuli olla tarvittavaa tekniikkaa. Ukkohallan vastuulla oli hankkia koko kilpailualueen kattava langaton internet-verkko, äänentoistolaitteisto sekä video screen -näyttöjä. Ukkohallan tehtävänä oli myös ilmoittaa Suomen Antidopingtoimikunnalle kilpailuista. Varsinaisten kilpailujärjestelyjen lisäksi Ukkohalla vastasi oheisohjelman suunnittelusta ja järjestämisestä kilpailujen ajalle.

EM-kilpailujen ennakkotyö

EM-kilpailujen järjestelytoiminnot oli jaettu kahden organisaation, Ukkohallan ja CWWC:n sekä ID+MA:n, kesken. Me olimme osana Ukkohallan tapahtumaorganisaatiota. Ukkohallan toiminnoista pääasiallisessa vastuussa oli toimitusjohtaja Kimmo Kyhälä. Ukkohallan tapahtumaorganisaatio jaettiin tiettyihin vastuualueisiin. Janne Järvenpää sekä muut radalla työskennelleet vastasivat kaapeliradan kilpailujärjestelystä. Ukkohallan muu henkilökunta vastasi kaikista matkailukeskuksen ylläpitämiseen liittyvistä tekijöistä, kuten ravintolan, kylpylän ja vastaanoton työtehtävistä. Me vastasimme varsinaisista tapahtumajärjestelystä, tapahtuman majoitus- ja kuljetusvarauksista sekä kilpailujen sähköpostin hallinnasta. Kilpailuviikon aikana Ukkohallassa oli vapaaehtoista työvoimaa sekä rekrytoimiamme opiskelijoita Kajaanin ammattikorkeakoulusta.

Huhti- toukokuun aikana majoitus- sekä kuljetusvarauksia ei vielä tullut. Osa joukkueista halusi tietoa majoitustarjonnasta, mutta varsinaisia varauksia ei vielä tehty. Keskityimme näiden kuukausien aikana kilpailujen oheisohjelman sekä muiden käytännön asioiden suunnitteluun. Rekrytoimme myös Kajaanin ammattikorkeakoulusta opiskelijatyövoimaa avuksi kilpailuviikolle. Toukokuussa saimme tehtäväksemme suunnitella ja toteuttaa kansainvälisen tuomari-seminaarin sekä Wake Campin tuleviin kilpailuihin liittyen kesäkuun ensimmäisenä viikonloppuna. CWWC:n kautta Ukkohallaan saapui kansainvälisen tason tuomari sekä kaksi maailman huippuihin lukeutuvaa kilpailijaa opettamaan suomalaisia lajin harrastajia tuomaroimaan cable wakeboard -lajia. Wake Campin aikana kansainväliset huippukilpailijat opettivat suomalaisille lajin harrastajille lajiin kuuluvia temppuja. Meidän vastuullamme oli yhdessä CWWC:n ja ID+MA:n edustajien kanssa suunnitella viikonlopun ohjelmasisältö ja aikataulutus. Vastasimme tapahtuman markkinoinnista suomalaisille lajin harrastajille. Hoidimme myös kansainvälisten vieraiden matka- sekä majoitusjärjestelyt. Järjestelyiden lisäksi olimme mukana tapahtuman toteuttamisessa koko viikonlopun ajan. Kyseisenä viikonloppuna kävimme läpi myös EM-kilpailujen järjestelyjä Kimmo Kyhälän, Janne Järvenpään ja ID+MA:n edustajan kanssa. Teimme muun muassa tarkan tehtäväjaon ja aikataulutuksen järjestelyjen hoitamiseksi.

Kesä- heinäkuun aikana joukkueet alkoivat varata majoituksia ja kuljetuksia. Meidän tehtävänämmä oli hoitaa majoitus- ja kuljetusvaraukset. Toimimme yhteyshenkilöinä kaikissa näitä koskevissa asioissa. Otimme sähköpostin välityksellä vastaan kaikki majoitus- sekä kuljetusvaraukset. Joukkueiden koko vaihteli 2-40 henkilöön. Suurimmassa osassa Ukkohallan

loma-asunnoista on majoituspaikkoja alle kahdeksalle henkilölle tai kahdeksalle. Tästä johtuen suurin osa joukkueista tuli majoittaa useampaan loma-asuntoon. Majoitusvarauksia vastaanottaessamme tuli huomioida, että kaikki kyseisen joukkueen varaamat loma-asunnot olivat mahdollisimman lähellä toisiaan. Majoituspaikkoja jaettaessa tuli myös huomioida, että joukkueissa saattoi olla alaikäisiä. Tästä johtuen jokaisessa loma-asunnossa tuli olla vähintään yksi täysi-ikäinen henkilö, joka toimi huoltajana. Myös alaikäiset tytöt ja pojat tuli majoittaa erillisiin loma-asuntoihin.

Majoitusvarausten lisäksi joukkueet varasivat kauttamme lentokenttäkuljetukset. Tehtävänämmme oli vastata kuljetusten järjestämisestä sekä sujuvuudesta. Selvitimme kaikkien joukkueiden jäsenten lentoaikataulut ja suunnittelimme kuljetukset niiden mukaan. Osa kilpailijoista ja toimitsijoista saapui Kajaaniin ja osa Ouluun useampana päivänä useammalla lennolla lähes viikon ajan. Toimimme myös yhteyshenkilöinä kuljetusfirmoille. Varasimme ja varmistimme jokaisen kuljetuksen ja informoimme kuljettajia aikatauluista.

Majoitus- ja kuljetusvarausten ohella hoidimme muita kilpailuihin liittyviä asioita. Teimme erilaisia materiaalihankintoja CWWC:n toiveiden mukaisesti. Tehtävänämmme oli hoitaa myös kilpailuihin saapuvien toimitsijoiden matkajärjestelyjä. Koska meillä oli ensisijaista tietoa kilpailujen osallistujamäärästä, informoimme Ukkohallan ravintolahenkilökuntaa kilpailujen ruokailijamäärästä ja aikatauluista, jotta he pystyivät ajoissa varautumaan asiakasmääriin. Kesä- heinäkuun aikana oli paljon erilaisia kilpailuihin liittyviä järjestelytehtäviä. Tästä syystä vietimme paljon aikaa Ukkohallassa, jotta pystyimme välittömästi keskustelemaan Ukkohallan henkilökunnan kanssa näistä kysymyksistä. Kilpailuja varten avattuun sähköpostiin tuli majoitus- ja kuljetusvarausten lisäksi paljon kyselyjä muista kilpailuihin liittyvistä asioista ja meidän tehtävänämmme oli tiedottaa asiakkaita näistä seikoista.

EM-kilpailuviikko

Kilpailuviikon varsinaiset käytännön järjestelyt aloitettiin viikkoa ennen kilpailujen alkua. Osa toimitsijoista saapui Ukkohallaan kilpailuja edeltävällä viikolla. Kilpailujen käytännön järjestelyihin kuuluivat kilpailupuitteiden, kuten kisatoimiston, tuomari- sekä lehdistöalueen rakentaminen. Myös TV-tuotannon ja äänentoiston tekniikkaa alettiin asentaa niille määritellyille paikoille. Kilpailualue rajattiin tarkasti kulkuoikeuksien mukaan. Kilpailijoilla oli lähes rajaton pääsy kaikkialle kilpailualueella. Toimitsijoiden ja median kulkuoikeudet vaihtelivat. Kilpailijoille, toimitsijoille ja muille kilpailujen toteutukseen osallistuneille jaettiin passit, joilla kont-

rolloitiin kulkuoikeuksia. Yleisölle oli varattu tarkkaan määritelty alue, josta kilpailuja oli mahdollista seurata.

EM-kilpailujen aikana Janne Järvenpää oli Ukkohallan osalta vastuussa radan toimivuudesta ja turvallisuudesta. Hän teki tiiviisti yhteistyötä CWWC:n kanssa muun muassa suunniteltaessa obstaakkeleiden sijoitusta radalle. CWWC:n kautta oli annettu tarkat ohjeet obstaakkeleiden sijoittelulle, jotta ne eivät olisi vaaraksi kilpailijoille. Myös yleiselle kilpailu- ja rataturvallisuudelle oli tarkat määräykset. Kilpailuviikon aikana tuli varmistaa radan turvallisuus ja toimivuus. Ensimmäisenä tarkastettiin obstaakkeleiden sijoitus ja kunto, jotta ne olisivat turvallisuusohjeiden mukaisia. Radan yleinen turvallisuus, kuten pelastusveneiden sijoituspaikka, varmistettiin. Rataa huollettiin koko kilpailuviikon ajan, etenkin kilpailupäivinä. Radan täytyi toimia mahdollisimman moitteettomasti koko kilpailuviikon ajan, jotta kilpailu pääsisi etenemään turvallisesti ja aikataulun mukaisesti. Mahdollisten teknisten ongelmien varalta kilpailujen aikana paikalla oli RIXEN -yhtiöiden huoltohenkilökuntaa.

Alueen yleisen turvallisuuden varmistamiseksi tapahtumalle laadittiin turvallisuus- ja pelastussuunnitelma. Kilpailuviikon alussa paikallinen pelastusviranomaiskävi tarkastamassa suunnitelman sekä tilat. Tapahtumasta oli tehty ilmoitus myös poliisille. Kilpailijoiden turvallisuuden takaamiseksi paikalla oli kilpailupäivinä ensiapuhenkilökuntaa. Yleisen turvallisuuden vuoksi paikalla oli myös järjestyksenvalvoja koko tapahtuman ajan. Alueelle ei erillisiä anniskelulupia tarvinnut hankkia, sillä Ukkohallalla sellaiset oli jo. Ravintolatilat olivat terveystarkastajan hyväksymät ja ravintolahenkilökunta koostui alan ammattilaisista. Tapahtumassa soitettiin äänitemusiikkia, joten tekijänoikeuskorvaukset oli hoidettu Teoston ja Gramexin kanssa.

Kilpailuviikon alussa aloimme valmistautua kilpailijoiden saapumiseen. Varmistimme kaikkien joukkueiden majoitukset ja kuljetukset. Majoitusten ja kuljetusten järjestämisen hoitaminen oli haasteellista, sillä näiden järjestäminen oli ainoastaan meidän vastuulla. Majoittujia oli paljon, lähes 200 henkilöä. Koska majoittujia oli paljon, jokaisella joukkueella oli käytössään useita loma-asuntoja ja heidän lentoaikataulunsa poikkesivat toisistaan, vaati majoitusten ja kuljetusten hallitseminen jatkuvaa ja järjestelmällistä työtä. Kuljetuksista täytyi pitää tarkkaa kirjaa, sillä kilpailijat saapuivat kahteen eri kaupunkiin, Kajaaniin ja Ouluun, useampana eri päivänä ja useammalla eri lennolla. Kilpailijat saapuivat erikokoisissa ryhmissä, joten osa kuljetuksista hoidettiin linja-autoilla ja osa takseilla.

Valmistelimme myös kilpailijoille infomateriaalia Ukkohallaa ja kilpailun oheistoimintoja koskevista asioista. Informoimme heitä ruokailuista, majoituksesta ja muista käytännön asioista. Avustimme sekä Ukkohallan työntekijöitä että CWWC:n ja ID+MA:n edustajia kaikissa eteen tulleissa asioissa. Kokosimme lehdistökansioita sekä muuta kilpailumateriaalia kilpailupäiviä varten. Kilpailijat saapuivat Ukkohallaan tasaisin väliajoin viikkoa ennen kilpailujen alkua. Otimme kilpailijat vastaan ja ohjasimme heitä heidän majoittuessaan loma-asuntoihin. Ennen kilpailujen alkua työpäivät olivat pitkiä, sillä teimme jatkuvaa työtä kilpailujärjestelyiden etenemiseksi sekä kilpailijoiden ja toimitsijoiden viihtyvyyden eteen.

Varsinaisten kilpailujen alettua tapahtuma eteni omalla painollaan. Suuria muutoksia järjestelyihin ei enää tässä vaiheessa voinut tehdä. Suurin työ kilpailuja ajatellen tehtiin ennen kilpailujen alkua. Kilpailuja työstiin koko alkuvuoden ajan ja kesällä täyspäiväisesti, lähes kaikki tapahtuman toteutukseen liittyvä työ tuli olla hoidettuna ennen kilpailuja. Tästä syystä työ määrä väheni hieman kilpailujen alettua. Kilpailujen aikana työpäivät olivat kuitenkin pitkiä, sillä meidän täytyi olla jatkuvassa valmiudessa, mikäli jotakin ongelmia tai muutoksia ilmeni. Tehtävänämmä oli huolehtia, että tapahtuma eteni suunnitellun mukaisesti mahdollisimman hyvin. Avustimme kilpailijoita, tuomareita ja muita toimihenkilöitä kaikessa tarvittavassa. Ohjasimme rekrytoimaamme työvoimaa heille määrättyissä tehtävissä ja suunnittelimme heille työvuorot. Hoidimme majoitus- ja kuljetuslaskutuksia Ukkohallan vastaanoton kanssa. Olimme valmistelemassa ja toteuttamassa kaikkia kilpailuseremonioita, kuten avajais- ja päätösseremoniaa sekä palkintojenjakoseremonioita. Järjestimme muun muassa kenraaliharjoitukset seremonioille, joissa opastimme yhdessä kilpailutoimiston edustajan ja Ukkohallan henkilökunnan kanssa lipunnostajia ja palkintojenjakajia. Kilpailupäivien ajan varmistimme ja järjestelimme myös paluukuljetuksia.

Kilpailujen päätyttyä organisoimme paluukuljetukset. Tiedotimme joukkueita kuljetusaikatauluista ja varmistimme, että jokaiselle oli kuljetus. Varmistimme majoitus- ja kuljetuslaskujen tilanteen ja peräsimme maksamattomia laskuja. Tapahtuman päätyttyä kävimme Ukkohallan henkilökunnan sekä kansainvälisen järjestäjän kanssa läpi tapahtuman kulkua ja onnistumista. Arvioimme tapahtuman eri osa-alueita sekä koko prosessin onnistumisia ja epäonnistumisia. Saimme palautetta myös omasta työpanoksestamme. Tapahtuman päätyttyä aloitettiin myös kilpailupuitteiden purkutyö, joka jaoteltiin tapahtuman toteuttajien vastualueiden mukaan. CWWC:n ja ID+MA:n edustajat olivat tuoneet kilpailutoimintoihin, kuten tuomarointiin tarvittavaa tekniikkaa, joten näiden purkaminen oli heidän vastuullaan. Ukkohallan tehtävänä oli huolehtia yleisten kilpailupuitteiden purkamisesta. TV-tuotannosta ja äänentoistosta vas-

tanneet henkilöt huolehtivat omalta osaltaan purkutyöstä. Kaapeliradan ja obstaakkeleiden kunto tarkistettiin ja radalta poistettiin kilpailua varten rakennetut obstaakkelit. Tästä vastasi koko kilpailujen ajan radasta vastannut Janne Järvenpää. Meidän vastuullamme oli tapahtuman suunnittelu- ja toteutus, joten purkutyö ei kuulunut meidän tehtäviimme.

9 POHDINTA

Ukkohallassa 30.7. – 2.8.2009 järjestettyjen Cable Wakeboard & Wakeskate EM-kilpailujen toteuttaminen oli haastavaa ja mielenkiintoista. Kilpailujen työstäminen aloitettiin marraskuussa 2008. Huhtikuussa 2009 meille tarjottiin mahdollisuutta osallistua tapahtuman järjestämiseen. Tilaisuus kuulosti todella houkuttelevalta, vaikka lajeista emme tienneet vielä juuri mitään. Olimme olleet tietoisia mahdollisuudesta osallistua kilpailujen järjestämiseen aloittuamme työharjoittelun tammikuussa 2009. Kilpailuista kuultuamme tutustuimme hieman lajeihin, mutta emme perehtyneet niihin perin pohjin. Lähdettyämme mukaan projektiin, emme osanneet odottaa miten vastuullisia työtehtäviä meille tulisi tarjotaan. Huhtikuun alussa tapasimme Ukkohallan toimitusjohtajan Kimmo Kyhälän ja kävimme hänen kanssaan läpi kilpailujärjestelyihin liittyviä työtehtäviä ja vastuualueita. Meidän vastuullamme olivat majoitus- ja kuljetusvarausten vastaanottaminen ja järjestäminen, kilpailuja varten luodun sähköpostin ylläpitäminen, kilpailijoiden ja toimitsijoiden tiedottaminen sekä muut käytännön järjestelyt.

Kyhälän perehdytettyä meidät projektin sisältöön ja tavoitteisiin ymmärsimme tehtävien vaikeisuuden. Aloittaessamme varsinaista työskentelyä oli hieman epäselvää, kuka vastasi mistäkin ja mitä asioita oli jo tähän mennessä hoidettu. Koska majoitus- ja kuljetusvarauksia ei vielä tullut, keskityimme huhtikuun aikana lähinnä kilpailujen oheisohjelman suunnitteluun. Olimme myös yhteydessä kansainvälisten kilpailujärjestäjien CWWC:n ja ID+MA:n edustajiin ja meille kerrottiin enemmän Ukkohallan ja näiden kansainvälisten järjestäjien työnjaosta. Olimme jatkuvassa yhteydessä sähköpostin välityksellä sekä Ukkohallan että kansainvälisten järjestäjien kanssa, joten tietomme lajeista ja kilpailuista sekä siitä, kuka vastaa mistäkin, lisääntyi koko ajan. Tämän myötä oma vastuualueemme selkeni yhä edelleen ja työnteke helpottui.

Toukokuun alussa kilpailuihin liittyvät työt lisääntyivät. Saimme muun muassa tiedusteluja majoitusmahdollisuuksista sähköpostin välityksellä. Toukokuun työläin projektimme oli järjestää kansainvälinen tuomariseminaari ja Wake Camp kesäkuun ensimmäisenä viikonloppuna. Koko tapahtuman järjestäminen oli meidän vastuullamme. Suunnittelimme viikonlopun ohjelman ja sisällön yhteistyössä CWWC:n ja ID+MA:n edustajien kanssa. Olimme vastuussa käytännön järjestelyistä sekä toteutuksesta. Saimme tietää tästä tapahtumasta kolme viikkoa ennen itse tapahtuma-ajankohtaa. Lyhyen varoitusajan vuoksi olimme alkuun jopa hie-

man epätoivoisia, sillä mielestämme aikaa tapahtuman järjestämiselle oli hyvin vähän. Kyhällä oli sopinut kansainvälisen tuomarikouluttajan ja ID+MA:n edustajan tapahtuman, mutta muita järjestelyitä tapahtuman eteen ei ollut tehty. Yritimme parhaamme mukaan markkinoida tapahtumaa ja houkutella paikalle suomalaisia lajin harrastajia. Kaikki järjestelyt tapahtumaa varten tuli kuitenkin hoitaa niin lyhyellä aikataululla, että pelkäsimme tapahtuman epäonnistuvan. Samana viikonloppuna Ukkohallassa järjestettiin myös muita tapahtumia ja pelkäsimme näiden vaikuttavan negatiivisesti tämän tapahtuman onnistumiseen. Pyrimme hoitamaan järjestelyitä niin hyvin kuin suinkin pystyimme näin lyhyessä ajassa. Tapahtumaa varten paikalle saatiin järjestettyä kaksi maailman huippukilpailijaa opastamaan suomalaisia lajin harrastajia. Onneksemme Ukkohallan verkostoja hyödyntämällä seminaariin sekä Wake Campiin saatiin osallistujia suomalaisista, aktiivisista lajin harrastajista.

Viikonlopun myötä pääsimme ensimmäistä kertaa tutustumaan lajin harrastajiin, kansainvälisiin huipputason kilpailijoihin sekä kansainvälisiin kilpailujärjestäjiin. Heiltä saimme lisätietoja kilpailujen luonteesta, kilpailijoista ja heidän odotuksistaan. Tämä auttoi meitä huomattavasti tulevien EM-kilpailujen suunnittelutyössä ja pääsimme yhä enemmän sisälle tapahtuman järjestämisen vaatimuksiin. Kaikista epätoivon hetkistä huolimatta seminaariviikonloppu sujui yli odotusten. Sekä kansainväliset että kansalliset osallistujat olivat hyvin tyytyväisiä viikonlopun järjestelyihin ja antiin. Koko seminaarin suunnittelu ja toteutus auttoivat meitä jatkaessamme EM-kilpailujen työstä. Saimme myös hyvää harjoitusta tapahtuman järjestämiseen ennen varsinaisia EM-kilpailuja.

Kesä- ja heinäkuun aikana majoitus- ja kuljetusvarauksia alkoi tulla säännöllisesti. Pääsääntöisesti hoidimme näitä sekä muita kilpailuihin liittyviä käytännön järjestelyitä. Majoitusvarauksien hoitaminen oli ajoittain todella haastavaa. Ukkohallassa on paljon eritasoisia ja kokoisia loma-asuntoja. Seminaariviikonloppuna mukana olleet kilpailijat majoittuvat Ukkohalla hyvätasoisissa loma-asunnoissa. Heidän kauttaan kuvat näistä loma-asunnoista olivat johtaneet kilpailijoiden keskuudessa käsitykseen, että kaikki loma-asunnot olisivat juuri tällaisia. Tästä syystä kaikki joukkueet halusivat päästä juuri näihin loma-asuntoihin. Hyvätasoisia loma-asuntoja oli kuitenkin rajoitettu määrä. Osa joukkueista oli tietoisia tasokkaiden loma-asuntojen nimistä ja varasi suoraan tasokkaan loma-asunnon. Sijoittelimme joukkueita loma-asuntoihin sen mukaan, miten varauksia tuli. Ensimmäisenä majoituksensa varanneet saivat tasokkaimmat loma-asunnot. Tämä oli mielestämme oikeudenmukaisin tapa hoitaa majoitusvarauksia. Koska hyvätasoisia loma-asuntoja oli rajoitetusti, eivätkä kaikki joukkueet niitä saaneet, aiheutti tämä suurta tyytymättömyyttä joidenkin joukkueiden keskuudessa. Saimme

tästä paljon hyvinkin henkilökohtaista palautetta, vaikka emme itse voineet asiaan edes vaikuttaa. Painostusta loma-asuntojen suhteen saimme välillä niin paljon, että harkitsimme jopa leikkimielisesti uusien loma-asuntojen rakennuttamista. Loppujen lopuksi kaikki joukkueet yhtä lukuun ottamatta olivat erittäin tyytyväisiä majoitukseensa. Yhden joukkueen kanssa ongelmat kärjistyivät kilpailuviikon aikana hyvinkin suuriksi. Heidän varaamansa loma-asunto ei paikan päällä miellyttänytkään heitä ja he vaativat tilalle tasokkaampaa majoitusta. Yrityksistämme huolimatta sopivaa majoitusta ei millään löytynyt ja joukkue reagoi asiaan tuhoamalla käytössään ollutta loma-asuntoa. Loppujen lopuksi joukkueelle mieluinen loma-asunto kuitenkin löytyi ja tilanteen rauhoittamiseksi joukkue sai mahdollisuuden siirtyä kyseiseen loma-asuntoon.

Kuljetusvarausten hoitaminen oli toinen päätehtävämme. Joukkueet ilmoittivat sähköpostitse lentoaikataulunsa, joiden perusteella hoidimme kuljetusvaraukset. Kuljetusvarausten hoitaminen sujui hyvin muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. Osassa joukkueista kilpailijoita saattoi olla 40 - 50 ja he saapuivat Suomeen eri aikoina ja eri lentokentille. Joukkueen majoitus- ja kuljetusvarauksista vastannut henkilö ei ollut välttämättä itsekään tietoinen joukkueensa lentoaikatauluista. Meille ilmoitettiin joukkueiden alustavat saapumisajat, mutta useassa tapauksessa nämä eivät pitäneet paikkansa. Kilpailuviikollakaan eivät joukkueen vastaavat olleet täysin varmoja, milloin joukkueen jäsenet saapuvat ja mille lentokentälle. Tällaisissa tapauksissa kaikille ei ollut etukäteen järjestetty kuljetuksia lentokentältä Ukkohallaan. Heti tiedon saatuaamme järjestimme kuitenkin ylimääräisen kuljetuksen. Koska kuljetustarpeet saattoivat jatkuvasti muuttua, meidän täytyi olla valmiudessa koko kilpailuviikon ajan. Tästä oiva esimerkki oli eräs kilpailuviikon aamu, jolloin puhelinsoitto herätti meidät kello neljä aamuyöllä. Vaikka kilpailijan kuljetus oli hoidettu, ei kyseinen kilpailija suostunut majoittumaan hänen joukkueelleen varattuun loma-asuntoon. Kilpailijan kuljettanut yrittäjä kääntyi meidän puoleemme ongelman ratkaisemiseksi. Suurin osa kuljetuksista hoitui ilman suuria ongelmia.

Tapahtuma järjestettiin ensimmäistä kertaa Suomessa ja Ukkohallassa. Tästä johtuen kilpailujen järjestämisestä ja toteutukseen vaadittavasta työstä ei ollut kenelläkään Ukkohallan työntekijöistä aikaisempia kokemuksia. Myös meille tapahtuma oli uusi kokemus. Varsinaisia kilpailupäiviä edeltäneet päivät olivat hyvin hektisiä. Majoitusten ja kuljetusten järjestämisen lisäksi meillä oli hoidettavana monia muita käytännön järjestelyitä. Työpäivät olivat pitkiä ja välillä hyvinkin stressaavia. Tästä huolimatta työskentely oli myös mukavaa ja päivät kuluivat nopeasti. Näiden päivien aikana avustimme kansainvälistä kilpailujärjestäjää sekä Ukkohallan

henkilökuntaa useissa erilaisissa tehtävissä. Lisäksi hoidimme myös omia vastuualueitamme. Laajasta roolistamme johtuen meidän täytyi hallita useita työtehtäviä samanaikaisesti. Olimme valmistautuneet kilpailuviikon alkuun niin hyvin kuin mahdollista. Hoidimme mahdollisimman paljon asioita etukäteen. Siitä huolimatta kilpailuviikon aikana eteen tuli asioita, joihin emme voineet varautua. Tällaisissa tilanteissa meidän täytyi reagoida tilanteisiin nopeasti ja pyrkiä ratkaisemaan eteen tulleet ongelmat. Kilpailupäivien aikana työtehtävien määrä osaltamme väheni, sillä vastuullamme olivat lähinnä kilpailujen ennakkovalmistelut.

Kilpailut sujuivat kokonaisuudessaan oikein hyvin. Kaikki kilpailujen toteuttamiseen tarvittavat materiaalit ja puitteet saatiin pienistä ongelmista huolimatta hankittua kilpailuja varten. Niin katsojat, toimisijat kuin itse kilpailijatkin nauttivat kilpailuviikonlopun ohjelmasta ja puitteista. Kilpailu eteni jouhevasti, sillä kaapelirata toimi moitteetta koko viikonlopun ajan. Kaiken kruunasi kaunis kesäinen sää, sillä viikonloppu oli yksi kesän lämpimimmistä ja aurinkoisimmista. Kuten kaikissa tapahtumissa, ei tässäkään selvitty ongelmitta. Asiakasryhmänä kilpailijat olivat hyvin haastavia. Kilpailijat olivat pääasiallisesti nuoria, mistä johtuen kilpailijoiden käytös oli välillä hyvin vastuutonta. Heidän kunnioituksensa kanssaihmisii ja heille tarjottuja puitteita kohtaan oli ajoittain lähes olematonta. Esimerkiksi välipalahedelmien tarjoaminen kilpailijoille oli mahdotonta, sillä syömisestä sijasta kilpailijat käyttivät hedelmiä pelivälineinä. Kilpailijoille oli järjestetty taukotila, jossa oli tarjolla välipalaa. Taukotilassa oli mahdollista pelata myös koripalloa tai sählyä. Eräänä iltapäivänä kilpailijat olivat päättäneet pelata sählyä appelsiineilla ja omenoilla, josta seurasi melkoinen sotku. Pahanteon lisäksi kilpailijat aiheuttivat muutamia todellisia vaaratilanteita välinpitämättömällä käytöksellään. Ajoittain joidenkin kilpailijoiden käytös matkailukeskuksen muita asiakkaita kohtaan oli täysin käsittämätöntä. Kilpailutoimisto ja joukkueiden kapteenit puuttuivat kuitenkin kilpailijoiden käytökseen. Kilpailijoita varoitettiin heidän käytöksensä seurauksista, sillä vastuuton käytös saattaisi johtaa jopa kilpailusta erottamiseen. Kilpailijoiden puhuttelun jälkeen heidän käytöksensä rauhoittui. Kilpailijoiden joukossa oli toki myös fiksuja nuoria ihmisiä, jotka osasivat käyttäytyä.

Viikonlopun aikana vastaan tuli myös muita ongelmia. Mitään ylitsepääsemättömän suuria ongelmia emme kuitenkaan kohdanneet. Ongelmia aiheuttivat monissakin tapahtumissa eteen tulevat pienet käytännön asiat. Kielitaidon puute toi mukanaan hankaluuksia kilpailijoiden ja henkilöstön välillä joissakin tilanteissa. Myös pieniä teknisiä ongelmia tuli vastaan. Henkilökuntaa koeteltiin pitkien työpäivien myötä. Kilpailupäivien aikana vastaan tuli monia uusia asioita, jotka vaativat opettelua. Vastoinikäymisistä huolimatta tapahtuma sujui suunnit-

telmien mukaisesti. Sekä tapahtuman järjestäjät että tapahtumaan osallistuneet olivat tyytyväisiä tapahtumaan.

Koko Cable Wakeboard ja Wakeskate EM-kilpailujen suunnittelu- ja järjestämisprosessi oli hyvin antoisa ja opettavainen. Tutustuimme uusiin urheilulajeihin, tapasimme paljon mielenkiintoisia ihmisiä ja pääsimme osallistumaan kansainvälisen tapahtuman järjestämiseen. Tämän lisäksi pääsimme tutustumaan erilaisiin matkailualan työtehtäviin projektin aikana. Olemme kumpikin hyvin kiinnostuneita tapahtuman järjestämisestä ja toivoimme saavamme tästä kokemuksia työharjoittelun aikana. Koemme itsemme etuoikeutetuiksi, sillä pääsimme mukaan näin laajaan projektiin. Saimme paljon vastuullisia ja itsenäisiä työtehtäviä, joiden myötä opimme erittäin paljon tapahtuman järjestämisestä. Opimme myös käyttämään ja soveltamaan omaa osaamistamme. Projektin myötä työn mukanaan tuoman stressin sietokyky kasvoi huomattavasti. Opimme ongelmanratkaisukykyä sekä vuorovaikutustaitoja, joista on varmasti hyötyä tulevaisuudessa. Kaiken oppimamme jälkeen emme pelkää haasteita ja vastoinkäymisiä.

Myös opinnäytetyöprosessi on opettanut paljon. Olemme tyytyväisiä, että saimme yhdistettyä opinnäytetyömme osaksi työharjoittelua. Opinnäytetyötä oli hyvin mielenkiintoista lähteä työstämään sellaisen projektin myötä, johon pääsimme itse näin konkreettisesti osallistumaan. Opinnäytetyön kirjoitusprosessi on tuntunut hyvin mielekkäältä, sillä tunsimme opinnäytetyön aiheemme varsin hyvin. Koimme, että meillä oli paljon kerrottavaa aiheesta. Opinnäytetyön ja harjoittelun yhdistäminen teki oppimisprosessista monipuolisen. Koimme näiden osa-alueiden täydentävän toisiaan ja saimme näistä kokonaisvaltaisen oppimiskokemuksen, josta on paljon hyötyä myös tulevaisuudessa.

LÄHTEET

- Cablewakeboard.com. 2009. History of Cable Wakeboarding. Saatavilla <http://cablewakeboard.com> Luettu 27.8.2009.
- CWWC World Rules 2009 Cable Wakeboard & Wakeskate. Saatavilla www.cablewakeboard.net Luettu 28.5.2009.
- Finlex. 2009. Saatavilla <http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/1998/19980076> Luettu 18.9.2009.
- ID+MA. 2009. Saatavilla www.id-ma.com Luettu 4.9.2009.
- Inventors.about.com – History of Water Skiing. Saatavilla <http://inventors.about.com> Luettu 28.8.2009.
- Hallan Saaga. 2009. Saatavilla. www.hallansaaga.fi Luettu 2.9.2009.
- Henkilökohtainen tiedonanto. Heli Kinnunen. 6.9.2009
- Henkilökohtainen tiedonanto. Janne Järvenpää. 1.9.2009
- Henkilökohtainen tiedonanto. Jörg Liedl. Lehdistötiedote. 28.7.2009
- Henkilökohtainen tiedonanto. Jörg Liedl. Osallistujalista. 28.7.2009
- Henkilökohtainen tiedonanto. Kimmo Kyhälä. 1.9.2009
- Henkilökohtainen tiedonanto. Kimmo Kyhälä. 3.9.2009
- Henkilökohtainen tiedonanto. Kimmo Kyhälä. 20.9.2009
- Henkilökohtainen tiedonanto. Taisto Keränen. 20.0.2009
- Hyrynsalmen kunta. 2009. Saatavilla www.hyrynsalmi.fi Luettu 27.8.2009.
- Huurre, M., Keränen, J. & Turpeinen, O. 1988. Hyrynsalmen historia. Jyväskylä: Gummerus.
- Iiskola-Kesonen, H. 2004. Mitä, miksi, kuinka? Käsikirja tapahtuman järjestäjille. Suomen Graafiset Palvelut Ltd.
- Kainulainen, K. 2005. Kunta ja kulttuurin talous. Tampere: Tampereen Yliopistopaino Oy – Juvenes Print.

Kauhanen, J., Juurakko, A. & Kauhanen, V. 2002. Yleisö tapahtuman suunnittelu ja toteutus. Vantaa: WSOY.

Lumitykki.net. 2009. Saatavilla www.lumitykki.net Luettu 20.5.2009.

Pelastussuunnitelma. 2009. Saatavilla www.pelastussuunnitelma.fi Luettu 18.9.2009.

Reiliseppo. 2009. Saatavilla www.reiliseppo.com Luettu 2.9.2009.

Saaga Safarit. 2009. Saatavilla www.saagasafarit.fi Luettu 15.9.2009.

Suomen Vesihiihtourheilu Ry. 2009. Saatavilla www.vesiurheilu.net Luettu 29.9.2009.

Suopotkupallo. 2009. Saatavilla www.suopotkupallo.fi Luettu 3.6.2009.

Tilastokeskus. 2009. Saatavilla <http://www.stat.fi/tup/kunnat/kuntatiedot.old/105.html> Luettu 20.9.2009.

Ukkohalla. 2009. Saatavilla www.ukkohalla.fi Luettu 28.8.2009.

Ukkohalla Fishing. 2009. Saatavilla www.ukkohallafishing.fi Luettu 2.9.2009.

Ukkohallan investointisuunnitelma. 2009. Saatavilla

http://www.ukkohalla.fi/UserFiles/File/ukkohalla_INVEST09_FIN_s.pdf?PHPSESSID=e2ba4f9bcbe14a976d046ba99fd20a8a

Luettu 6.5.2009.

Ukkohalla Sponsor Presentation. 2009.

Ukkohalla Wakepark. 2009. Saatavilla www.ukkohalla.fi/wakepark Luettu 11.8.2009.

Vallo, H. & Häyrinen, E. 2003. Tapahtuma on tilaisuus – opas onnistuneen tapahtuman järjestämiseen. Helsinki: Hakapaino.

Välikylä, T. 2003. Turvallinen yleisötilaisuus. Pori: Vammalan Kirjapaino Oy.

Waken.fi 2009. Saatavilla www.waken.fi Luettu 11.6.2009.

Watt, D. C. 2001. Event Management in Leisure and Tourism. New York: Addison Wesley Longman Publishing.

LIITTEIDEN LUETTELO

PELASTUSSUUNNITELMA

LIITE 1/

TURVALLISUUSSUUNNITELMA

LIITE 2/

Liitteet saatavilla vain paperiversiona.

